

ΠΑΡΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Τοκ. Γραφείο
Κ.Ε.Μ.Π.Λ.Θ.
Αριθμός Άδειας
10

ΕΛΤΑ
Hellenic Post

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔΕΙΑΣ 1856/2004 ΚΕΜΠΑ
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΛΤΑ 2355

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.)
Ίω. Γενναδίου 14 115-21 Άθηναι
Τηλ. 210-72.72.253. Fax: 210-72.72.251
ISSN 1105-7203

Λόγος ν, ακούς
Λόγος ν, ακούς
Λόγος ν, ακούς
Ραδιόφωνο

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΙΕΡΕΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ ΝΖ' • ΤΕΥΧΟΣ 11 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2008

ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

Μηνιαίο περιοδικό για τους ιερείς

Ιωάννου Γενναδίου 14, 115 21 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 72.72.234, Fax: 210 72.72.247
e-mail «Εφημερίου»: lhatzifoti@hotmail.com

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ
του Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
Κλάδος Ἐκδόσεων
τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Υπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ:
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΔΟΣΕΩΣ:
Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ:
Νικόλαος Κάλτζιας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήνα

Στοιχειοθεσία - Ἐκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗ ΔΙΑΚΟΝΙΑ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἰασίου 1 - 115 21 Ἀθήνα
Τηλ.: 210-7272.356 - Fax 210-7272.380
http://www.apostoliki-diakonia.gr

ΕΞΩΦΥΛΛΟ: «Οἱ Μάγοι ἀντιπροσωπεύουν τοὺς αἰώνιους ἀναζητητές τῆς ἀλήθειας, πού μέσα ἀπὸ τὶς πολυδαίδαλες ἀτραπούς τῆς σκέψης ἀλλὰ καὶ τῆς ταπεινῆς καρδιάς τους, βρίσκουν τελικὰ τὴν αἰώνια ἀλήθεια πού ἐνσαρκώνει τὸ θεῖο βρέφος». Τὰ λόγια αὐτὰ προέρχονται ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ μοναχοῦ Παταπίου «Διαβάζοντας τὴν Εἰκόνα τῶν Χριστουγέννων», ὅπως καὶ ἡ φωτογραφία τοῦ ἐξωφύλλου. Καλὰ Χριστούγεννα καὶ εὐλογημένο τὸ νέο ἔτος 2009!

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε» Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου Λόγος ΔΗ' σελ. 3
Παράδοση καὶ νεωτερισμὸς στὰ ἑλληνικὰ Χριστουγεννιάτικα ἔθιμα Μ. Γ. Βαρβούνη σελ. 4
Ἀξιόλογο σενάριο Ἀρχιμ. Γρηγορίου Λίχα σελ. 5
Συμβαίνουν - Συνέβησαν - Θὰ Συμβοῦν σελ. 6-11
Ἡ ἐν Βηθλεὲμ Βασιλικὴ τῆς Γεννήσεως Ἀρχιμ. Τίτου Κ. Χορτάτου σελ. 12-13
«Διαβάζοντας» τὴν εἰκόνα τῶν Χριστουγέννων Μον. Παταπίου Καυσοκαλυβίτου σελ. 14-16
Ἡ Συντροφιά π. Δημητρίου Μπόκου σελ. 17-19
Ἐκδόσεις πού λάβαμε Λίτσα Ἰ. Χατζηφώτη σελ. 20-21
Ἡ συμβολὴ τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ. στὴν πραγμάτωση τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξου ἐκκλησιαστικῆς ἐκπαίδευσης Αἰδ. Ἡλιοῦ Εὐστ. Παπαδοπούλου σελ. 22-23
Τὸ «κάτι ἄλλο» πού λείπει Πρωτοπρ. Βασιλείου Θερμοῦ σελ. 24-25
Μιὰ πραγματικὰ ὁμορφὴ ἱστορία Ἀρχιμ. Δανιὴ Σάπικα σελ. 26
Εἰδήσεις καὶ Σχόλια Κωνσταντίνου Χολέβα σελ. 27-28
Βιβλιο-Δισκο-παρουσιάσεις σελ. 29
Ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ: Ἀρχιμ. Ἰουστίνου Μπαρδάκου σελ. 30
Φωτογραφικὰ Στιγμιότυπα σελ. 31

«Χριστὸς ἐπὶ γῆς, ὑψώθητε»

Ἡ σημερινὴ ἑορτὴ εἶναι τὰ Θεοφάνια, δηλαδή ἡ Γέννηση τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Λέγονται καὶ τὰ δύο, ἐπειδὴ γιὰ ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πράγμα ὑπάρχουν δύο ὀνόματα. Καὶ αὐτό, γιατί ὁ Θεὸς φανερώθηκε στοὺς ἀνθρώπους μὲ τὴν γέννησή Του. Καὶ ὑπῆρχε μὲν πρὶν, καὶ ὑπῆρχε πάντοτε, ἀλλὰ ἔλαβε σῶμα πρὸς χάρι μᾶς, γιὰ νὰ χαρίσει σὲ μᾶς τὴν εὐτυχία καὶ τὴν πραγματικὴ ὑπαρξή, ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχαμε ἀπομακρυνθεῖ ἐξ αἰτίας τῆς ἀμαρτίας μᾶς. Καὶ γιὰ μὲν τὴν ἐμφάνισή Του δίδεται τὸ ὄνομα Θεοφάνια, γιὰ δὲ τὴν γέννηση, Γενέθλια.

Αὐτὸ εἶναι γιὰ μᾶς τὸ νόημα τῆς ἑορτῆς, καὶ αὐτὸ ἐορτάζουμε σήμερα. Τὸν ἐρχομὸ τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἔλθουμε καὶ ἐμεῖς κοντὰ στὸ Θεό. Νὰ φορέσουμε τὸν νέο ἄνθρωπο, ἀφοῦ ἐγκαταλείψουμε τὸν παλαιό, καὶ ἔτσι νὰ ζήσουμε μαζί μὲ τὸν Χριστό. Ἄς γεννηθοῦμε μαζί Του, ἄς συσταυρωθοῦμε καὶ ἄς ταφοῦμε μαζί του, γιὰ νὰ ἀναστηθοῦμε μὲ τὴν ἀνάστασή Του... Ἄς ἐορτάσουμε κατὰ τρόπον θεϊκό, ὄχι κοσμικό, ἀλλὰ κατὰ τρόπον ὑπερκόσμιο. Ὅχι ἱκανοποιώντας τὶς ἐπιθυμίες μᾶς, ἀλλὰ τὶς ἐπιθυμίες τοῦ Κυρίου μᾶς.

Μὴ στολίσουμε τοὺς δρόμους, μὴ χορτάσουμε τὰ μάτια μᾶς, μὴ παραδοθοῦμε στὰ γλέντια καὶ τὶς οἰνοποσίες. Ἄς μὴ δεῖξουμε ἀδυναμία στὰ πολυτελῆ ἐνδύματα, τῶν ὁποίων τὸ χαρακτηριστικὸ εἶναι, τὸ ὅτι εἶναι ἄχρηστα. Ἄς μὴ φορτωθοῦμε μὲ πολυτίμους λίθους καὶ μὲ ἀστραφτερό χρυσάφι... Ἄς σκεφθοῦμε ὅτι τὴν ἴδια ὥρα ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι προέρχονται ἀπὸ τὸν ἴδιο πηλὸ μὲ

μᾶς καὶ ἀπὸ τὴν ἴδια ἐνωσή, πεινοῦν καὶ ἔχουν μεγάλη ἀνάγκη.

Ἐμεῖς δέ, οἱ ὁποῖοι προσκυνοῦμε τὸν γεννηθέντα Λόγο, ἄς ἀπολαύσουμε τὰ ἀγαθὰ τῆς ἡμέρας μὲ λογικὴ καὶ θεῖο φωτισμό. Ἄς διδαχθοῦμε ἀπὸ τὴν θεϊκὴ ταπείνωσή. Ἄς διδαχθοῦμε ἀπὸ Ἐκεῖνον, πού εἶναι τὸ φῶς τὸ προερχόμενον ἐκ τοῦ φωτός, ἡ πηγὴ τῆς ἀθανασίας καὶ τῆς ζωῆς, ὁ ὄρος καὶ ὁ Λόγος τοῦ Πατρὸς, ὁ ὁποῖος ἐγένε καὶ τέλειος ἄνθρωπος, ἐκτὸς τῆς ἀμαρτίας, γεννηθεὶς ἐκ τῆς Παρθένου καὶ Θεοτόκου. Καὶ ἔτσι νὰ σώσει καὶ νὰ καθαρῖσει τὸ ὅμοιον μὲ τὸ ὅμοιον.

Γι' αὐτὸ τὴν σημερινὴ μεγάλη ἑορτὴ, τιμησέ τὴν καὶ σὺ καὶ τρέξε μαζί μὲ τὸν ἀστέρα, καὶ φέρε δῶρα μαζί μὲ τοὺς μάγους, χρυσὸν ὡσάν σὲ βασιλέα, λίβανον, ὡσάν σὲ Θεὸ καὶ σμύρνα ὡσάν σὲ νεκρό, ὁ ὁποῖος πέθανε πρὸς χάρι σου. Δόξασε μαζί μὲ τοὺς ποιμένες, ὕμνησε μαζί μὲ τοὺς ἀγγέλους, γίνε χορὸς δοξολογίας μαζί μὲ τοὺς ἀρχαγγέλους. Ἄς εἶναι αὐτὸ τὸ πανηγύρι κοινὸ γιὰ τὶς οὐράνιες καὶ τὶς ἐπίγειες δυνάμεις. Γιατί πιστεύω ὅτι καὶ ἐκεῖνες ἀγάλλονται καὶ πανηγυρίζουν μαζί μᾶς σήμερα, ἀφοῦ εἶναι φίλοι τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ Θεοῦ.

Τέλος, ἀν φεύγει στὴν Αἴγυπτο ὁ Χριστός, φύγε καὶ σὺ μαζί Του. Εἶναι καλὸ νὰ φεύγεις μαζί μὲ τὸν Χριστό, ὅταν διώκεται.

(Ἀγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Λόγος ΔΗ', Εἰς τὰ Θεοφάνια, εἶπουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος, ΒΕΠΕΣ τόμ. 60, σελ. 65-72).

Ἐπιλογή, διασκευή
καὶ ἑρμηνεία κειμένου
Γεωργία Π. Κουνάβη

Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ του 'Αγίου Δωδεκαημέρου χαρακτηρίζεται, στη λαϊκή θρησκευτική λαογραφία μας, από μεγάλο έθιμικό φόρτο, από μια σειρά έθιμων της θρησκευτικής λαογραφίας μας, μέσα από τα οποία ο λαός συμμετέχει στον έορτασμό της Γεννήσεως του Κυρίου και στην πανηγυρή των Θεοφανείων. Τα περισσότερα απ' αυτά είναι παλαιά ελληνικά έθιμα, στέρεα δεμένα με την παράδοση του Γένους, όρισμένα όμως αποτελούν νεώτερο έπιστρωμα, έθιμικές μορφές που εισήλθαν σχετικά πρόσφατα στην έθιμική ζωή μας.

Η σχέση ανάμεσα στις παλαιότερες και στις νεώτερες, συνήθως ξενόφερτες, αυτές μορφές αποτελεί ένα από τα κυριότερα ζητήματα προς εξέταση από την σύγχρονη έπιστημονική λαογραφία μας. Αποτελεί όμως και γενικότερο πνευματικό και

στην λαϊκή λατρευτική συμπεριφορά μας. Είναι ωστόσο, στις κοινωνίες της έπικοινωνίας και της ανταλλαγής πληροφοριών που ζούμε, αναπόφευκτες αυτές οι πολιτισμικές ώσμώσεις και διεργασίες. Το ζητούμενο βρίσκεται στο κατά πόσον τα νεωτεριστικά αυτά έθιμικά στοιχεία θα μπορέσουν οργανικά –ίσως και κάπως τροποποιημένα– να ένταχθούν στις παλαιότερες έθιμικές πρακτικές μας. Κατά πόσον δηλαδή ή έλληνορθόδοξη παράδοσή μας μπορεί και σήμερα να λειτουργήσει όπως και στο παρελθόν, άφομοιώνοντας δημιουργικά τις ξένες επιδράσεις, εντάσσοντάς τις στο σώμα της, χωρίς όμως να αλλοιώνεται ή να μεταβάλλεται ή ουσία και ή ιδιοπροσωπία της.

Τό κλειδί έν προκειμένω βρίσκεται, νομίζω, στην πνευματική διάσταση και ύπόσταση των έθιμικών μορφών. Η απομάκρυνση της έκκοσμίκευσης και ή πνευματοποίηση των έπιμέρους έθιμων, μέσω της σύνδεσής τους προς την όρθόδοξη λειτουργική και λατρευτική ζωή, αποτελεί άσφαλές έχέγγυο αυτής της πορείας. Με τον τρόπο αυτό τα νεωτεριστικά έθιμικά στοιχεία των Χριστουγεννιάτικων γιορτών μπορούν να ένσωματωθούν όμαλότερα στον ελληνικό έθιμικό κορμό, αφήνοντας έξω στοιχεία που έμφανώς απέχουν προς την λατρευτική τάξη της Έκκλησίας, όπως, για παράδειγμα, τα «ρεβεγιόν» της παραμονής των Χριστουγέννων, που είναι ωστόσο ήμέρα αυστηρής νηστείας και προσευχής, αλλά και πνευματικής προετοιμασίας για την ευσεβή λαϊκή παράδοσή μας. Θυμίζω έδω ότι ο ελληνικός λαός, παραδοσιακά, δέν κατέλυε τη νηστεία του άν δέν άκουγε ψαλλόμενο τό «Χριστός γεννάται δοξάσατε» στην πανηγυρική Θεία Λειτουργία της μεγάλης έορτής.

Η σχέση ανάμεσα στην παράδοση και τη νεωτερικότητα θα καθορίσει, τα χρόνια που έρχονται, την παραδοσιακή πολιτισμική φυσιογνωμία του λαού μας. Και στη διαδικασία αυτή είναι ζωτικής σημασίας, για όλους μας, ή παντι σθένη άποφυγή της έκούσιας μετατροπής μας σε έναν παγκοσμιοποιημένο πολτό. Αυτό μόνο με έγρήγορη και έμμονή στην έλληνορθόδοξη παράδοσή μας μπορεί να γίνει. Και είναι ευθύνη και μέριμνα όλων μας.

Στις κρίσιμες αυτές πολιτισμικές διεργασίες, τα ελληνικά χριστουγεννιάτικα έθιμα αποτελούν άπολύτως ένδεικτικό πεδίο δοκιμής, ώστε να διαφανεί ή μελλοντική έκβαση των πολιτισμικών μας προτεραιοτήτων, της ίδιας της πολιτισμικής και πνευματικής μας ταυτότητας.

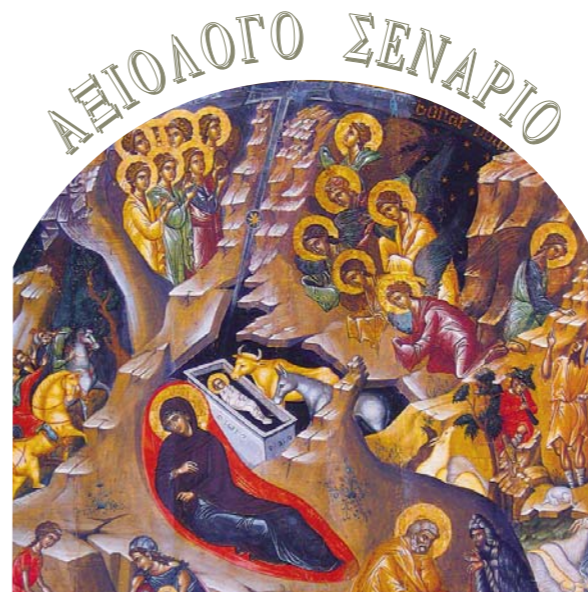
Παράδοση και νεωτερισμός στα ελληνικά Χριστουγεννιάτικα έθιμα

Μ. Γ. ΒΑΡΒΟΥΝΗ
'Αναπληρωτή Καθηγητή
του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης

ποιμαντικό πρόβλημα, οι λύσεις του οποίου έπιδρούν άμεσα επί της πολιτισμικής ζωής και επί της παραδοσιακής φυσιογνωμίας των κοινωνικών μας έκδηλώσεων.

Τα ξενόφερτα νεωτερικά έθιμα συνήθως προέρχονται από τη Δύση και περιλαμβάνουν λαμπρές ή έντυπωσιακές τελετουργικές μορφές, που γι' αυτόν άκριβώς τό λόγο υιοθετούνται από τό λαό, καθώς ίκανοποιούν την πάγια λαϊκή ψυχολογική άνάγκη για εξέχουσα τελετουργικότητα. Παράλληλα οι τάσεις μιμητισμού, ή ξενομανία και ή προπαγάνδα που άσκείται από ποικίλες διαφημιστικές έκστρατείες, κυρίως μέσω της τηλεόρασης, οδηγούν στο ίδιο αποτέλεσμα, στην είσοδό τους δηλαδή στα όρια της έθιμικής ζωής του λαού μας.

Οι συνήθειες αυτές είναι κυρίως έκκοσμιευμένες έκδηλώσεις, που δέν έχουν σχέση με την γνήσια όρθόδοξη πνευματικότητα της λαϊκής θρησκευτικής παράδοσής μας. Όρισμένες μάλιστα έπικρατούν για όρισμένο διάστημα και κατόπιν χάνονται, ενώ κάποιες –όπως λ.χ. τό χριστουγεννιάτικο δένδρο– έδραιώνονται, καθώς συναρμολογούν προς παλαιές μορφές και της δικής μας παράδοσης, όπως, στη συγκεκριμένη περίπτωση, ή θέση των πράσινων στολισμών και των φυτών και δένδρων στην παλαιά έκκλησιαστική πρακτική και

ΕΝΑ ΑΞΙΩΜΑ της κοινωνίας λέει: «Η ζωή είναι πάνω από την Τέχνη». Κάποιοι τό άμφισβητούν άνοιχτά, ύποστηρίζοντας πως ή Τέχνη είναι αυτή που προσδιορίζει και καθοδηγεί τη ζωή. Όπως και να 'ναι, σημασία έχει πως οι διάφοροι «συντελεστές» της Τέχνης δέν έχουν καθαρή εικόνα για τό τί θέλει ή τί ψάχνει ο κόσμος – έστω και σαν διασκέδαση. (Αυτό άποδεικνύεται από τό πλήθος έκπομπών της τηλεόρασης που «κόβονται» πριν λήξει ή σεζόν, λόγω χαμηλής τηλεθέασης. – Άν ήξεραν τις προσδοκίες του κοινού, θα έφτιαχναν τα άνάλογα σενάρια και θα έξασφάλιζαν έπιτυχίες. Όμως...)

Πριν λίγες βδομάδες, ένας έπιτυχημένος σεναριογράφος, με σταθερά καλή πορεία, σε μια συνέντευξή του είπε κάποιες θεμελιακές άρχές, προκειμένου να έχει έπιτυχία ένα έργο:

«*Βαρύνουσα σημασία δίνω στο πόσο προσγειωμένοι είναι οι ρόλοι, χωρίς τις ύπερβολές της κάθε σαπουνόπερας. Να μη θυσιάζω τό μέτρο στο βωμό της έπιτυχίας, κολακεύοντας χαμηλά συναισθήματα και ήδονοθηρίες. Τό –έστω, ύποσυνείδητο– κριτήριο του κόσμου θα άγκαλιάσει τό στοιχείο της σοβαρότητας και της άξιοπρέπειας με ένδιαφέρον, και όχι κάποια προσωρινή και φευγαλέα ίκανοποίηση. Τα ιδανικά δέν ξεθωριάζουν!*»

»*Βέβαια, δέν έχω άπολύτως σαφή αίσθηση του: τί –τελικά– θα ακολουθήσει ο κόσμος, μα ή αίσθηση της έντιμότητας και της ιερότητας είναι βαθιά χαραγμένες μέσα μας. Και δέν πρέπει να διαταράσσονται και να εύτελίζον-*

ται. Όταν θές να χτίσεις, βρίσκεις γερά θεμέλια. Και ή Έλλαδική κοινωνία διαθέτει θεμέλια και βάσεις άπράνταχτες. Τις τυχάρπαστες, ξεκάρφωτες έξυπνάδες, έστω και σε κωμωδία, άργά ή γρήγορα θα τις άπορρίψει και θα τις έμέσει τό κοινό. Όσο άνομοιογενές κι άν είναι, θέλει αυτό που δίνει στέρεη ίκανοποίηση. Αυτή έξάλλου δημιουργεί τα διαχρονικά έργα.»

Άπό τα παραπάνω κρατάμε τις έννοιες: σοβαρότητα, ρεαλισμός, ιερότητα, ιδανικά, ως κατευθυντήρια γραμμή της έπιτυχίας. Λέξεις που «λένε πολλά», σε κάθε γενιά. Και πρέπει, ως Χριστιανούς, να μάς άπασχολούν πολύ. Τό-

Άρχμ. Γρηγορίου Γ. Λίχα

σο στο επίπεδο της προσωπικής «έπιτυχίας», όσο και στο πως θα έχει –άπό μέρους μας– «ύψηλή τηλεθέαση» –άπήχηση τό «καλό μήνυμα» του Ούρανού, τό ύψιστο μήνυμα του Χριστού. Διαφορετικά, «τό άδικούμε».

Τώρα μάλιστα, που βαδίζουμε προς τα Χριστούγεννα. Που κατεβαίνουν τα Ουράνια, και ξεκινά τό «Σενάριο» που αλλάζει τον ρου της Πλάσης όλης, βάζοντας σε νέα τροχιά την κουρασμένη και μπουχτισμένη άνθρωπότητα, δίνοντάς της Έλπίδα, Νόημα και Φως. Κάποιοι θα σταθούν –ύποκριτικά και έμπαικτικά– στο «έπί γης ειρήνη» και θα τό βρούν «λίγο» και «άνεφάρμοστο» την ίδια στιγμή μάλιστα που οι ίδιοι στραπατσάρουν κάθε έννοια άνθρωπιάς και δικαίου!

Όχι! Η «έπί γης ειρήνη» θα έρθει όταν πάρει ο καθένας μας άπόφαση να «χτίζει» στις έννοιες που μάς έδωσε πιο πάνω ο συγγραφέας. Γιατί οι «άλλες» όμορφοφτιαγμένες, έγκοσμιοκεντρικές συνταγές δέν άποδίδουν, άφου τους λείπει ή πνοή του Θεού. Μπορεί να έπιβληθούν προσωρινά, μα θα ξεφτίσουν. Τό ταπεινό όμως μήνυμα της Φάτνης του Χριστού, (άπ' όπου άπορρέουν άμεσα οι θέσεις που προαναφέραμε), θα άκτινοβολεί στους αιώνες, δίνοντας «διαστάσεις» Παραδείσου.

Άς τό δούμε με τη σοβαρότητα, τό ρεαλισμό, την ιερότητα που του άρμόζει. Άξίζει τον οιονδήποτε «προύπολογισμό», την πιο «άκριβή» άντιμετώπιση. Και θα 'χει έξασφαλισμένη «τηλεθέαση».

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Έπίσκεψη της Α.Θ.Π. του Οικουμενικού Πατριάρχη σε 1. Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος

Έπίσημη επίσκεψη σε αρκετές 1. Μητροπόλεις της Εκκλησίας της Ελλάδος, μετά από πρόσκληση των κατά τόπους Σεβ. Μητροπολιτών, πραγματοποίησε στις αρχές Νοεμβρίου ή Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος. Τον συνόδευαν οι Σεβ. Μητροπολίτες Μύρων κ. Χρυσόστομος, Ισπανίας και Πορτογαλλίας κ. Πολύκαρπος, και Χόνγκ Κόνγκ κ. Νεκτάριος, ο Μ. Αρχιμανδρίτης κ. Αθηναγόρας, ο Δευτερεύων Διάκονος κ. Μάξιμος, ο Τριτεύων κ. Ανδρέας και εκπρόσωπος της νεολαίας της Κωνσταντινουπόλεως. Από πλευράς της Εκκλησίας της Ελλάδος τον κ. Βαρθολομαίο συνόδευαν ο Μακ. Αρχιεπίσκοπος κ. Γερώνυμος, τα Μέλη της Δ.Ι.Σ. και άλλοι Σεβ. Μητροπολίτες και πολλοί άλλοι κληρικοί. Κατά τη διάρκεια της παραμονής του σε κάθε 1. Μητρόπολη ο Οικουμενικός Πατριάρχης έκτός από τις Θ. Λειτουργίες και άλλες 1. Ακολουθίες επισκέφθηκε κατά περίπτωση 1. Μονές, παρέστη σε εγκαίνια ιδρυμάτων, παρακολούθησε ειδικές για την υποδοχή του καλλιτεχνικές εκδηλώσεις και ήρθε σε επαφή με πολλούς τοπικούς παράγοντες. Σε κάθε πόλη στην υποδοχή συμμετείχαν ύπουργοί, βουλευτές, ο νομάρχης του εκάστοτε νομού, δήμαρχοι, οι λοιπές πολιτικές, στρατιωτικές κ.ά. αρχές και τεράστια πλήθη πιστών. Είναι χαρακτηριστικό το γεγονός ότι για τις

δύο από τις τέσσερις 1. Μητροπόλεις που επισκέφθηκε αυτή τη φορά ο Παναγιώτατος, δηλαδή την 1. Μ. Ναυπάκτου και την 1. Μ. Φθιώτιδος ήταν ή πρώτη φορά που πάτησε το πόδι του Οικουμ. Πατριάρχης και τα σχόλια ήταν ευμενέστατα. Στη συνέχεια θα αναφέρουμε, εξαιτίας της στενότητας του χώρου, μερικές μόνο χαρακτηριστικές εκδηλώσεις από το πλούσιο πρόγραμμά του. **Στη Δράμα:** Μετά το τέλος της Θείας Λειτουργίας, που τελέστηκε το πρωί της Κυριακής 2.11.08 με βυζαντινή μεγαλοπρέπεια στο Μητροπολιτικό 1. Ναό της Δράμας, ή Α.Θ.Π. ο Οικ. Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος ανέγνωσε την Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη της αγιοκατάταξης του Όσιου Γεωργίου του Καρσλίδη του Όμολογητού στο έορτολόγιο της Εκκλησίας και αναφέρθηκε στη ζωή και το έργο του νέου αγίου της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Μεταξύ των δώρων που προσφέρθηκαν από τον Σεβ. Δράμας προς τον Οικ. Πατριάρχη σε ανάμνηση της επίσκεψής του, ήταν και μία εικόνα του Όσιου Γεωργίου του Καρσλίδη και τεμάχιο των ιερών λειψάνων του. Επίσης, στο τέλος της Θείας Λειτουργίας ή 1. Μ. Δράμας αναγόρευσε τον ύπουργό Μακεδονίας και Θράκης κ. Μ. Τζίμα σε μεγάλο ευεργέτη της το-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

πικής εκκλησίας και του επέδωσε το χρυσό μετάλλιο του Αγίου Χριστοφόρου, την ύψιστη τιμητική διάκρισή της. **Στην Πάτρα:** Η Έπίσκεψη του Οικ. Πατριάρχου στην Αποστολική Εκκλησία των Πατρών πραγματοποιήθηκε στις 3 και 4.11.08. Ήταν ή πρώτη φορά που επισκέφθηκε επίσημως Οικουμενικός Πατριάρχης τον τόπον «οὐ ἔστησαν οἱ πόδες Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου». Το απόγευμα της πρώτης ημέρας, μετά την επίσημη υποδοχή και το προκαθορισμένο πρόγραμμα, έλαβε χώρα στο Δημαρχείο ή ανακήρυξη του κ. Βαρθολομαίου ως Επίτιμου Δημότη Πατρών και ακολούθησε προς τιμήν του Πατριάρχου στο Συνεδριακό Κέντρο του Πανεπιστημίου Πατρών συναυλία την οποία παρουσίασαν ή Πολυφωνική Χορωδία Πατρών και το Δημοτικό Όδείο της πόλης. Την επομένη, Τρίτη 4 Νοεμβρίου, στον 1. Ν. Αγίου Αποστόλου Ανδρέου τελέστηκε Πατριαρχική Θ. Λειτουργία. Ήταν ή πρώτη φορά που Οικουμενικός Πατριάρχης πρόσφερε την Αναίμακτη Θυσία στον 1. Ναό του Πολιούχου των Πατρών. Συγκινητικές ήσαν αργότερα οι στιγμές και στην Παραλία Πατρών, όπου ο Παναγιώτατος έτυχε θερμής υποδοχής και έτέλεσε τον άγιασμό για την έναρξη των εργασιών ανεγέρσεως της Φοιτητικής Έστίας της 1. Μ. Πατρών. Χορηγός του έργου είναι ο Πρόεδρος του Έπιμελητηρίου Αχαΐας κ. Κων. Αντζουλάτος, στον οποίο ο Σεβ. κ. Χρυσόστομος απένειμε το μετάλλιο της 1. Μ. Πατρών. **Ναύπακτος:** Την Τρίτη 4.11.08 ο Οικουμενικός Πατριάρχης, προερχόμενος από την Πάτρα και συνοδευόμενος

από τον Μακ. Αρχιεπίσκοπο Αθηνών κ. Γερώνυμο, επισκέφθηκε επίσημα την έδρα της 1. Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου. Το πρόγραμμα περιλάμβανε υποδοχή στην πλατεία Λιμένος, προσφώνηση από τον Δήμαρχο Ναυπάκτου και Αντιφώνηση από τον Πατριάρχη, πομπή προς τον 1. Μ. Ν. του Αγίου Δημητρίου, Δοξολογία, όμιλία του Νομάρχη Αιτωλοακαρνανίας και του Σεβασμιωτάτου, αντιφώνηση του Πατριάρχου, επίσκεψη στο Έπισκοπείο, γεύμα και επίσκεψη στην Γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου «Χαρίλαος Τρικούπης». Την πομπή σχημάτισαν ή Παπαχαραλάμπειος Φιλαρμονική, τα μέλη των παραδοσιακών και χορευτικών συλλόγων με τις παραδοσιακές τους φορεσιές, τα τρία στρατιωτικά άγηματα με την σημαία και την στρατιωτική φιλαρμονική, τα μέλη του Έρυθρου Σταυρού, οι Μοναχοί και Μοναχές, οι Έρεϊς, οι Αρχιερείς, οι Αρχές και ο λαός της Ναυπάκτου. Ο Παναγιώτατος απέκάλυψε αναμνηστική πλάκα της επισκέψεώς του στον πρόναο του 1. Ν. Αγ. Δημητρίου. Κατά την διάρκεια του γεύματος τραγούδησε για τον Πατριάρχη ή Μικτή Χορωδία Ναυπάκτου, ή οποία και του απέδωσε τιμητική πλακέτα, και οι Έροψάλτες της πόλεως με χοράρχη τον κ. Πέτρο Παρρά. **Λαμία:** Με μεγάλη χαρά και συγκίνηση ο πιστός λαός της 1. Μ. Φθιώτιδος υποδέχθηκε το πρωί της Παρασκευής 7.11.08 τον Οικουμενικό Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίο. Μετά την επίσημη υποδοχή ο Παναγιώτατος και ή συνοδεία του μετέβησαν στην περιοχή της Στυλίδος όπου τελέστηκαν τα εγκαίνια του νέ-

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ου Γηροκομείου της Ί. Μητροπόλεως «Στέγη Γερόντων - Ίδρυμα Ά. Πετρῆ» δυναμικότητας 80 κλινῶν. Τὸν Παναγιώτατο προσεφώνησε ὁ Σεβ. Φθιώτιδος κ. Νικόλαος, ὁ ὁποῖος ὑπογράμμισε τὴν προσφορά τοῦ κυρίου Ά. Πετρῆ στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία καὶ τὴν σπουδαιότητα τοῦ νέου αὐτοῦ Ίδρύματος τῆς Μητροπόλεως στὴν στήριξη τῶν ἡλικιωμένων συναθρώπων μας, καὶ ἡ Δήμαρχος Στυλίδος κ. Άλ. Καραγεώργου-Σχορετσανίτου, ἡ ὁποία ἀνακοίνωσε τὴν

ἀπόφαση τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν ἀνακήρυξή του ὡς Ἐπίτιμου Δημότη τοῦ Δήμου Στυλίδος καὶ τοῦ πρόσφερε συμβολικὰ ἓνα στεφάνι ἐλιάς. Τὸ μεσημέρι ἔγινε ὑποδοχὴ στὴν Ί. Μ. Δαμάστας, ὅπου παρατέθηκε καὶ ἐπίσημο γεῦμα. Ἡ μεγάλη αὐτὴ γιὰ ὀλόκληρη τὴ Φθιώτιδα ἡμέρα ἔκλεισε μὲ τὴν πανηγυρικὴ τελετὴ στὸ Πανεπιστήμιο Στ. Ἑλλάδος, πρὸς τιμὴν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀνακηρύχθηκε ἐπίτιμος Διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἐκφώνησε βαθυστόχαστη ὁμιλία. Στὸ πλαίσιο τῆς ἐπισκέψεως αὐτῆς σὲ Μητροπόλεις τῆς Ἑλλάδος, ὁ κ. Βαρθολομαῖος πέρασε καὶ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, συναντήθηκε μὲ τὸν Μακαριώτατο κ. Ἰερόνυμο στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ, παρέστη σὲ διάφορες ἐκδηλώσεις καὶ ἐπισκέφθηκε τὸ βυζαντινὸ ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγ. Ἁνδρέα στὴν ὁδὸ Λευκωσίας (Πλ. Ἀμερικῆς) καὶ τὸ γυναικεῖο Ἡσυχαστήριο τῆς «Παναγίας τῶν Βρουύλων», σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τὸ πρῶτο.

Ἐπαναπατρίστηκε ἡ εἰκόνα τῆς Ἀποκαθήλωσης τῆς Ί. Μ. Τιμίου Προδρόμου

Σὲ εἰδικὴ ἐκδήλωση στὸ Βυζαντινὸ καὶ Χριστιανικὸ Μουσεῖο Ἀθηνῶν ὁ Ὑπ. Πολιτισμοῦ κ. Μ. Λιάπης παρουσίασε τὴν ἐπαναπατρισθεῖσα βυζαντινὴ εἰκόνα τῆς Ἀποκαθήλωσης, πού εἶχε κλαπεῖ τὸ Νοέμβριο τοῦ 1978 ἀπὸ τὴν Ί. Μ. Τιμίου Προδρόμου Σερρών. Γιὰ τὶς ἐνέρ-

γειες πρὸς ἐντοπισμὸ καὶ ἐπιστροφή τῆς εἰκόνας, πού μάλιστα δέχθηκε καὶ ἐπεμβάσεις, ὥστε ἡ διάθεσή της στὸ ἐμπόριο νὰ καταστῆ εὐκολότερη, ὑπάρχει ὀλόκληρο ἱστορικό. Τόσο ἡ πλήρης ἀπὸ πλευρᾶς μας νομικὴ τεκμηρίωση, στὸ πλαίσιο τῆς ἐθνικῆς καὶ εὐρωπαϊκῆς νομοθεσίας, καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση, ὅσο καὶ ἡ καταλυτικὴ κατάθεση ὡς μάρτυρα βρετανοῦ βυζαντινολόγου, ὁδήγησε τὴν ἀκροαματικὴ διαδικασία τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 2008 στὴν ἀπόδοση τῆς εἰκόνας στὸ Ἑλληνικὸ Κράτος καὶ τὴν καταβολὴ ἀπὸ τὸν ἀντίδικο τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῶν δικαστικῶν ἐξόδων τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Ἡ εἰκόνα θὰ συντηρηθεῖ στὰ ἐργαστήρια τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ Χριστιανικοῦ Μουσείου καὶ στὴ συνέχεια θὰ ἐπιστραφεῖ στὴν Ί. Μ. Προδρόμου Σερρών, ἡ ὁποία εἶναι καὶ ὁ φυσικὸς τῆς χῶρος.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις καὶ ἐγκαίνια στὴν Κέρκυρα

Μὲ ἰδιαίτερη λαμπρότητα πραγματοποιήθηκαν στὴν Κέρκυρα, τὴν Κυριακὴ 2 Νοεμβρίου 2008, οἱ ἐκδηλώσεις γιὰ τὸ Πρωτοκύριακο, δηλαδὴ τὴν ἀνάμνηση τῆς θαυματουργικῆς διάσωσης τῆς νήσου ἀπὸ τὴν πανῶλη, ἀπὸ τὸν Πολιοῦχο καὶ προστάτη τοῦ νησιοῦ Ἅγιο Σπυρίδωνα, ἐπίσκοπο Τριμυθοῦντος τὸ Θαυματουργό, μὲ τὴν παρουσία σύσσωμου τοῦ λαοῦ τοῦ νησιοῦ, τῶν Ἀρχῶν, τῶν ἐπισκεπτῶν πού ἦρθαν νὰ προσκυνήσουν τὸν Ἅγιο, ἀλλὰ καὶ τῶν προσκεκλημένων Σεβ. Μητροπολιτῶν Ναζαρέτ κ. Κυριακοῦ, Λευκάδος καὶ Ἰθάκης κ. Θεοφίλου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Κανώπου (Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας) κ. Σπυρίδωνος. Στις 5.11.08 ἐξάλλου ὁ Σεβ. κ. Νεκτάριος τέλεσε τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνια τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀκαδημίας 2 πλήρως ἀνακαινισμένου Πνευματικοῦ Κέντρου τῆς Ί. Μ. Κερκύρας, τὸ ὁποῖο εἶναι πλήρως ἐξοπλισμένο μὲ ὀπτικοακουστικὰ μέσα, ἀποτελεῖ κόσμημα γιὰ τὴν πόλη, θὰ ἀποτελέσει κύτταρο πνευματικότητας καὶ θὰ στεγάσει ὅλες τὶς ποιμαντικὲς δραστηριότητες τῆς Ί. Μητροπόλεως, ὅπως οἱ Σχολές Κατηχητῶν, Γονέων, Βυζαντινῆς Μουσικῆς, οἱ Συνάξεις τῶν Νέων καὶ Φοιτητῶν, ὁ Σύνδεσμος Θεολόγων Κερκύρας, ὁ Σύλλογος Χριστιανῶν Ἐπιστημόνων Κερκύρας κ. ἄ.

Χειροτονία νέου Διακόνου καὶ ἄλλες ἐκδηλώσεις στὴν Ί. Μ. Χαλκίδος

Τὴν Κυριακὴ 9 Νοεμβρίου 2008 τὸ πρωὶ καὶ κατὰ τὴ διάρκεια τῆς Θ. Λειτουργίας στὸν πανηγυρίζοντα Ί. Ν. Ἁγ. Νεκταρίου Χαλκίδος, στις 9.11.08, ὁ Σεβ. Χαλκίδος κ. Χρυσόστομος, τέλεσε τὴν εἰς Διακόνου χειροτονία τοῦ κ. Κων.

Σταματοπούλου, ὁ ὁποῖος κατάγεται ἀπὸ τὴν Ἰστιαία εἶναι ἕγγαμος μὲ τρία τέκνα καὶ σπουδάζει στὴν Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Καρδίτσας. Παρέστησαν πολλοὶ κληρικοὶ τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας καὶ πλῆθος πιστῶν. Ὁ Σεβ. στὴν προσφώνησή του περιέγραψε τὸ ἔργο, τὸ ὁποῖο καλεῖται νὰ προσφέρει ὡς Ἱερέας ὁ π. Ἰωάννης, κάνοντας συγκινητικὴ ἀναφορά στὴν ζωὴ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ πρότυπο γιὰ κάθε λειτουργό τῆς Ἐκκλησίας. Ἀκολουθῶς ὁ π. Κωνσταντῖνος χειροτονήθηκε Πρεσβύτερος στὴν Ἰστιαία, στις 22.11.08. Μὲ αἰσθηματικὰ χαρμολύπης τελέσθηκε στις 16.11.08 ἡ Θ. Λειτουργία καὶ τὸ ἐτήσιο Μνημόσυνο τοῦ μακαριστοῦ Γέροντος καὶ Ἡγουμένου τῆς Ί. Μονῆς Ἀρχιμ. Ἰακώβου Τσαλίκη, μὲ ἀφορμὴ τῶν συμπλήρωσης δεκαεπτὰ ἐτῶν ἀπὸ τὴν κοίμησή του (+21 Νοεμβρίου 1991), στὴν Ί. Μ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Όσιου Δαυίδ του Γέροντος στην Β. Εύβοια. Στη Θ. Λειτουργία και το Μνημόσυνο προεξήρχε ο Σεβ. Καρυστίας και Σκύρου κ. Σεραφεΐμ, συμπαραστατούμενος από τον Σεβ. Χαλκίδος με τη συμμετοχή πλήθους Ιερέων και Διακόνων και με την παρουσία πλήθους πιστών από την Ελλάδα αλλά και την Κύπρο. Στις 19.11.08 πραγματοποιήθηκε έξαλλου στο Πνευματικό Κέντρο του Ι. Ν. Ευαγγελισμού της Θεοτόκου Κανήθου Χαλκίδος, η Β' Συνάντηση των Ένο-

ριακών Επιτροπών Γυναικείων Θεμάτων της Ι. Μητροπόλεως, με κύριο σκοπό την ενημέρωση από την Κ. Ε. Γυναικείων Ζητημάτων για το ως τώρα έργο και τον συντονισμό και την ανάπτυξη περαιτέρω της δράσεως των Επιτροπών, έργο των οποίων είναι ή όσο το δυνατόν καλύτερη συμπαράσταση σε οικογένειες αλλά και πρόσωπα με προβλήματα και εστιάζεται όχι μόνο στον οικονομικό αλλά και στον ψυχολογικό και πνευματικό τομέα.

Μνημόσυνο δια τον πρ. Πατρών Νικόδημο στην Ι. Μητρόπολη Νευροκοπίου

Την Τρίτη 18 Νοεμβρίου 2008 στον Ι. Μ. Ν. του Αγ. Γεωργίου Ν. Ζιχνης, ο Σεβ. Μητροπολίτης

Ζιχνών και Νευροκοπίου κ. Ιερόθεος, παρόντος και του Ιεροῦ Κλήρου της Ι. Μητροπόλεως, τέλεσε ἐπιμνημόσυνη δέηση ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀπὸ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου Μητροπολίτου πρώην Πατρῶν κυροῦ Νικόδημου, ὁ ὁποῖος διετέλεσε Ποιμενάρχης τῆς ἀκριτικῆς καὶ ἱστορικῆς Μητροπόλεως ἀπὸ τὸ 1965 ἕως τὸ 1974. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ τρισαγίου ὁ κ. Ιερόθεος ἀναφέρθηκε στὴν πολυτάλαντη προσωπικότητα τοῦ αἰοδίμου Ἱεράρχου καὶ ἐξήρε τὸ μεγάλο, θεάρεστο, πνευματικό, κοινωνικό καὶ φιλανθρωπικό ἔργο τὸ ὁποῖον ἐπιτέλεσε κατὰ τὴν ἐννεάχρονη ποιμαντορία του ὁ αἰμυνηστος Μητροπολίτης κυρὸς Νικόδημος στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία.

Ὁλοκληρώθηκε ὁ Διαγωνισμὸς γιὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο

Μὲ τὴν πανηγυρικὴ τελετὴ ἐπίδοσης τῶν Τιμητικῶν Ἐπαίνων ἀπὸ τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο σὲ ὅλους τοὺς Κυπρίους μαθητὲς καὶ μαθήτριες ποὺ διακρίθηκαν, τὸ Σάββατο 8.11.08, ὁλοκληρώθηκε ὁ Πανερωπαϊκὸς Μαθητικὸς Διαγωνισμὸς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μετὶ τίτλο: «Ἀπόστολος Παῦλος, Ἀπόστολος τῆς Ἑλλάδος, Ἀπόστολος τῆς Κύπρου, Ἀπόστολος τῆς Εὐρώπης». Ἡ Τελετὴ Ἐπίδοσης πραγματοποιήθηκε σὲ κεν-

τρικὸ ξενοδοχεῖο τῆς Λευκωσίας καὶ σ' αὐτὴν, ἐκτὸς τῶν μαθητῶν, τῶν ἐκπαιδευτικῶν τους καὶ τῶν γονέων τους παρέστησαν Μητροπολίτες, Πρέσβεις, Βουλευτές, Εὐρωβουλευτές, Ἐκπρόσωποι τῶν Ὑπουργείων τῆς Κύπρου καὶ τῆς Ἑλλάδος, κληρικοὶ καὶ οἱ τοπικὲς ἀρχές τῆς πόλεως. Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῶν Ὑπουργείων Ἐξωτερικῶν, Παιδείας καὶ Τουρισμοῦ Ἑλλάδος καὶ Κύπρου, τῶν ἀντίστοιχων Γραφείων τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

Κοινοβουλίου στὶς δύο χώρες καὶ τοῦ Κυπριακοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ. Μετὰ τὴ λήξη τῆς τελετῆς ἐπίδοσης τῶν Τιμητικῶν Ἐπαίνων καὶ τῶν ἀναμνηστικῶν δώρων, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς ἀξιότιμους κ.κ. Π. Ἐγγλέζο, Πρόεδρο τοῦ Κυπριακοῦ Ὄργανισμοῦ Τουρισμοῦ καὶ Γ. Κασιμάτη, Διευθυντὴ τοῦ Γραφείου τῆς Ἀντιπροσωπείας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου στὴν Ἑλλάδα, ἐγκαινίασαν τὸν εἰδικὰ διαμορφωμένο ἐκθεσιακὸ χῶρο, ὁ ὁποῖος περιλάμβανε ἓνα μεγάλο ἀριθμὸ κυπριακῶν μαθητικῶν πονημάτων.

Ἐγκαίνια Αἵθουσας ἐνοριακοῦ ποιμαντικοῦ ἔργου στὴν Παναγίτσα Παλαιοῦ Φαλήρου

Μὲ τὴν παρουσία τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ι. Μ. Ν. Σμύρνης, πλήθους εὐσεβῶν χριστιανῶν, τοῦ Δημάρχου Π. Φαλήρου, μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων ἐπισήμων τελέσθηκε τὴν Πέμπτη 6 Νοεμβρίου 2008 ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητρ. Ν. Σμύρνης κ. Συμεὼν ὁ Ἀγιασμὸς Ἐγκαϊνίων τῆς μεγάλῃς ἀνακαινισμένης Αἵθουσας Ποιμαντικῶν - Πνευματικῶν Ἐκδηλώσεων τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου (Παναγίτσα). Στὸ τέλος τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ἀγιασμοῦ, ὁ Σεβ. κ. Συμεὼν ἀναφέρθηκε στὶς ἀπαιτήσεις τῶν καιρῶν μας γιὰ τὸ ἐνορια-

κό - ποιμαντικὸ ἔργο. Ἐν συνέχειᾳ ἀποδόθηκαν Βυζαντινοὶ Ὕμνοι ἀπὸ τὴ Χορωδία τοῦ ἱ. Ναοῦ ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ πρωτοψάλτου κ. Δ. Βερούκιου. Κατὰ τὴν προσφώνησή του ὁ Αἰδ. Πρωτ. π. Βασίλειος Ἡλιάκης, Πρόεδρος τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου, ἐπεσήμανε τὴν θεολογικὴ σημασία τοῦ ἔργου τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναφέρθηκε στὶς προσπάθειες ποὺ καταβλήθηκαν, στὶς δυσκολίες ποὺ ἀντιμέτωπισε, στὴ χρῆση τῆς ἐνοριακῆς Αἵθουσας καὶ εὐχαρίστησε ἐκ βαθέων τοὺς ἀμέσως προηγούμενους Προέδρους, Αἰδ. Πρωτ. π. Σπυρίδωνα Χριστόπουλο καὶ Πανοσ. Ἀρχιμ. π. Χριστοφόρο Νάνο, καθὼς καὶ τὰ μέλη Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ τοὺς χορηγοὺς - εὐεργέτες τοῦ ἔργου. Τέλος, ἀναφέρθηκε στοὺς νεώτερος ἐφημερίους, π. Ἰωσήφ Ταγαράκη καὶ π. Κων. Παπαθανασίου, γιὰ τοὺς ὁποίους τρέφει χρηστὲς ἐλπίδες. Ἀκολούθησε καλλιτεχνικὸ πρόγραμμα παραδοσιακῶν καὶ δημοτικῶν τραγουδιῶν τῆς Ἀνατολῆς ἀπὸ παραδοσιακὴ ὀρχήστρα ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ κ. Στ. Δορμπαράκη. Σήμερα ἡ Παναγίτσα κοσμεῖ τὴν περιοχὴ καὶ ἀποτελεῖ κέντρο ζωῆς καὶ λατρευτικῆς συνάξεως γιὰ τοὺς κατοίκους τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ - ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ - ΣΥΝΕΒΗΣΑΝ - ΘΑ ΣΥΜΒΟΥΝ

«Διαβάζοντας» την εικόνα των Χριστουγέννων*

Οι ὀρθόδοξες εἰκόνες τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ συνδυάζουν τὸ ὕλικό μὲ τὸ αὐλο, τὴν ἄκτιστη φύση μὲ τὴν κτιστή, τὸ ὑπερφυσικό καὶ ἄπειρο μὲ τὸ φυσικό καὶ πεπερασμένο. Αἰσθητικοποιοῦν τὴν διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας, κρατώντας ὅλο τὸ θεολογικὸ βάθος τῆς, βρίσκοντας τὸ μέτρο ἀνάμεσα στὸ θεῖο καὶ τὸ ἀνθρώπινο. Ἐνεργοῦν κατὰ τρόπο μυστικό προκαλώντας κατάνυξη στὶς ψυχές τῶν πιστῶν πού εἶναι σὰν νὰ δέχονται ἀνταύγειες τῆς αἰωνιότητος καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Θεοῦ.

Ἀπὸ τὴν εἰκονογραφία τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ πολλές εἶναι οἱ λεπτομέρειες ἐκεῖνες πού ἀξίζουν ἰδιαίτερο σχολιασμό, ἐπειδὴ μέσα τους κρύβουν ἓνα βαθύ θεολογικὸ συμβολισμό καὶ ἀποκαλύπτουν τὸ εὖρος τῆς ἐπίδρασης τῆς πατερικῆς γραμματείας στὶς χριστιανικὲς εἰκαστικὲς τέχνες.

Ἡ Θεοτόκος

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ Ἐκκλησία συνέδεσε τὶς ἱερὲς εἰκόνες μὲ τὸ γεγονός τῆς ἐνανθρώπησης τοῦ Λόγου. «Ὁ ἀχώρητος παντὶ ἐχωρήθη ἐν γαστρὶ», ψάλλουμε. Χώρεσε, σχηματίσθηκε ὡς ἄνθρωπος μέσα στὸ ἀγνὸ σῶμα τῆς Παρθένου. Ἔτσι, πρώτη Του εἰκόνα φανερώθηκε κατὰ τὴν ἐνανθρώπισή Του. Θὰ μπορούσαμε λοιπὸν νὰ ποῦμε ὅτι ἡ πρώτη ἀγιογράφος στάθηκε ἡ Κυρία Θεοτόκος, ὅπως παραστατικὰ μᾶς λέει τὸ κοντάκιο τῆς Κυριακῆς τῆς Ὀρθοδοξίας: «Ὁ ἀπερίγραπτος Λόγος τοῦ Πατρὸς ἐκ Σοῦ, Θεοτόκε, περιεγράφη σαρκούμενος, καὶ τὴν ῥυπω-

* Ἀπόσπασμα ἀπὸ πολὺ ἐνδιαφέρον καὶ ἐπίκαιρο πῶμα τοῦ Ἁγιορείτη μοναχοῦ καὶ συγγραφέα, ἀπὸ ὅπου καὶ οἱ φωτογραφίες.

Παταπίου μοναχοῦ Κανσοκαλυβίτου

θεῖσαν εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναμορφώσας τῷ θεῷ κάλλιε συγκατέμιξε».

Ἡ θέση τῆς Θεοτόκου εἶναι καίρια στὴν εἰκόνα, ἐξαίροντας μὲ τὸν τρόπο αὐτὴ τὴ συμμετοχὴ καὶ τὸ ρόλο τῆς στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας. Ἄλλωστε, κατὰ τὸν ἅγιο Νικόδημο τὸν Ἁγιορείτη, κατέχει τὰ δευτερεῖα τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ἔτσι ἡ Θεοτόκος προβάλλεται μὲ ἰδιαίτερη ἔμφαση στὸ κέντρο τῆς παράστασης ἐνῶ παράλληλα ὁ ἀγιογράφος τῆς δίνει διαστάσεις πέρα ἀπὸ τὸ μέτρο. Εἰκονίζεται σὲ ἄμεση σχέση μὲ τὸ τέκνο τῆς προσφέροντας τὴν ἀγκαλιὰ τῆς ὡς θρόνο ἀλλὰ διατηρεῖ καὶ κάποια ἀπόσταση ἀπ' αὐτό, ἀπόσταση πού ὑπαγορεύεται ἀπὸ τὴν γνώση ὅτι Θεὸς τὸ γεννηθέν.

Τὴ βρίσκουμε στὴν κορυφὴ ἑνὸς λόφου ὁ ὁποῖος διαμορφώνεται πρὸ τοῦ σπηλαίου τῆς Γεννήσεως. Πρόκειται περὶ συμβολικῆς θέσης, καθὼς ἐκεῖνη εἶναι, σύμφωνα μὲ τὴ βυζαντινὴ ὑμνογραφία, τὸ ὄρος τὸ ἅγιον καὶ τὸ ὄρος τὸ ἀλατόμητον ἀπ' ὅπου θὰ ἐξέλθει ὁ Χριστὸς, ὅπως ψάλλουμε στὸν Ἀκάθιστο Ὑμνο.

Ἡ στάση καὶ ἡ ἔκφραση τῆς καθημένης ἡ ἀνακεκλιμένης σὲ πορφυρένια στρωμνὴ ἡ γονατιστῆς Θεοτόκου ἀντανεκλᾶ κυρίως τὴν ἀντίληψη γιὰ τὸν μὲ ἢ χωρὶς ὠδίνες τοκετὸ τοῦ θεοῦ βρέφους, καθὼς καὶ τὴν πρόθεση νὰ ἐξαρθεῖ πότε ἡ θεότητα καὶ πότε ἡ ἀνθρωπότη-

τα τοῦ Κυρίου. Ἔτσι, γιὰ παράδειγμα, σὲ ὀρισμένες παραστάσεις τῆς Γεννήσεως, ἡ ἀνάλαφρη, μισοκαθισμένη ἢ μισοξαπλωμένη Θεοτόκος προδίδει τὴν ἀπουσία πόνων κατὰ τὸν τοκετὸ τῆς καὶ συνεπῶς τὴν παρθενικὴ γέννηση καὶ τὴ θεῖα καταγωγὴ τοῦ βρέφους. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς διδάσκει ὅτι ἡ Γέννηση τοῦ Χριστοῦ ἦταν συνάμα «δι' ἡμᾶς, καθ' ἡμᾶς καὶ ὑπὲρ ἡμᾶς», δηλαδή σωτήρια, φυσικὴ καὶ ὑπερφυσικὴ καὶ συνάμα «ὑπὲρ νόμον κηύσεως».

Σὲ πολλές μεταβυζαντινὲς εἰκόνες ὅπως ἡ φορητὴ εἰκόνα τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, μέρος τοῦ Δωδεκάροτου τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς Σταυρονικήτα, πού θεωρεῖται ἡ πρωιμότερη τοῦ εἰκονογραφικοῦ αὐτοῦ τύπου ἡ Θεοτόκος εἶναι γονατιστὴ μπροστὰ ἀπὸ τὸ θεῖο βρέφος μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα. «Τὸ στοιχείο αὐτό, δυτικῆς καταγωγῆς, ἐντείνει τὸ δοξαστικὸ νόημα τῆς σύνθεσης, γιατί στὴν προσκύνηση τοῦ Χριστοῦ μετέχει τώρα καὶ ἡ Θεοτόκος» (Μαν. Χατζηδάκης).

Ἀτενίζοντας τὴν Παρθένο Μαρία δίπλα στὸ θεῖο βρέφος, ἐμπνεύμαστε ἀπὸ τὴν ἀγνότητά τῆς καὶ διδασκόμαστε ἀπὸ ἐκεῖνη πῶς νὰ ὑπακοῦμε στὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ· πῶς νὰ ἐνσαρκώνουμε κι ἐμεῖς στὴν ψυχὴ μας τὸ Λόγο· τὸν Ἰησοῦ Χριστό· πῶς νὰ προετοιμάζουμε τὴν ψυχὴ καὶ ὅλη τὴν ὑπαρξή μας γιὰ νὰ γίνει τόπος ἀνάπαυσής Του. Διδασκόμαστε πῶς νὰ καθαρίζουμε τὴν καρδιά μας «τοῦ κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν» κατὰ τὸν Ἀπόστολο. Παρακινούμαστε νὰ ἐνσαρκώνουμε κι ἐμεῖς πνευματικὰ τὸν Θεὸν Λόγο, δίνοντας σάρκα καὶ ὄσῃ στὴ διδασκαλία Του μὲ

τὸ νὰ τὴν ζοῦμε καὶ νὰ τὴ μεταδίδουμε καὶ στοὺς ἄλλους, στὴν πράξη καὶ τὴ θεωρία, ἀληθινὰ καὶ ζωντανά.

Ὅσο ὁ Χριστὸς γεννᾶται στὴν ψυχὴ μας τόσο ὁ ἔσω ἄνθρωπος ἀναγεννᾶται. Ὅσο ὁ Χριστὸς ὁ νέος Ἀδὰμ αὐξάνει μέσα μας, τόσο ὁ παλαιός, ὁ χοϊκὸς Ἀδὰμ, ἀδυνατεῖ νὰ χάνεται.

Ὁ Ἰωσήφ

Ἡ θέση τοῦ μοναχικοῦ Ἰωσήφ δὲν εἶναι κοντὰ στὸ βρέφος ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τὸ σπήλαιο ὅπου κάθεται συλλογισμένος στὸ ἓνα ἄκρο τῆς εἰκόνας. Ἡ γραφικὴ ἀλλὰ συνάμα πολὺ θεολογικὴ αὐτὴ λεπτομέρεια, πρωτοεμφανίζεται στὶς ἀρχές τοῦ 11ου αἰῶνα. Εἰκονίζει μιὰ διακριτικὴ προσέγγιση τοῦ ἀκατανόητου μυστηρίου, ἀλλὰ καὶ μιὰ σαφὴ διάκριση τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπινου. Ὁ Ἰωσήφ φαίνεται νὰ ἀδυνατεῖ νὰ κατανοήσῃ τὸ παράδοξο μυστήριον τῆς ἐνσάρκωσης.

Ἡ παράμερη θέση τοῦ συλλογισμένου Ἰωσήφ δηλώνει τὴν μὴ οὐσιαστικὴ συμμετοχὴ του στὰ δρώμενα, διατρανώνοντας μὲ τὸν εἰκαστικὸ αὐτὸ τρόπο τὴν ἀπείρανδρο γέννηση τοῦ Χριστοῦ ὅπως καὶ τὴν παρθενία τῆς Παναγίας. Ὁ Ἰωσήφ δὲν εἶναι ὁ πατέρας τοῦ βρέφους, ἀλλ' ὁ προστάτης Του. Πρέπει νὰ ἦταν ὅμως καὶ ἄνθρωπος ὑψηλῆς πνευματικότητας, ἀφοῦ ὁ Θεὸς τοῦ ἐμπιστεύθηκε τὴν προστασία τῆς Ἁγίας Οἰκογένειας (Ἰω. Βράνος).

Κάθεται σκεπτικὸς καὶ προβληματισμένος, ἀφοῦ κατὰ τὸν Ἀκάθιστο Ὑμνο «Ὁ σώφρων Ἰωσήφ» «ζάλην ἐνδοθεν ἔχων λογισμῶν ἀμβολῶν ἐταράχθη, πρὸς τὴν ἄγαμον θεωρῶν καὶ κλεψίγαμον ὑπονοῶν» Παρθένο Μαρία. Μὴ μπορώντας νὰ συλλάβῃ τὸ μέγεθος τοῦ μυστηρίου τῆς θεῖας ἐνανθρώπησης ἀπορεῖ, ἀλλὰ συνάμα θαυμάζει τὸ μεγαλεῖο τοῦ Δημιουργοῦ.

Σὲ μερικὲς εἰκόνες βλέπουμε τὸν Ἰωσήφ νὰ συνομιλεῖ μὲ ἓνα γέρο καὶ ἄσχημο βοσκό. Ὑποδηλώνει τὸν διάβολο πού πειράζει τὸν Ἰωσήφ δείχνοντας τὸ ροζιασμένο ραβδί του καὶ λέγοντάς του εἰρωνικά, ὅτι ὅπως αὐτὸ τὸ ξερὸ κούτσουρο δὲν μπορεῖ νὰ βλαστήσῃ μὲ φύλλα καὶ κλαδιὰ ἔτσι εἶναι ἀδύνατον μιὰ παρθένος νὰ γεννήσῃ.

Σύμφωνα μὲ τὸν διαπρεπῆ θεολόγο Παῦλο Εὐδοκίμωφ «στὸ πρόσωπο τοῦ ἁγίου Ἰωσήφ, ἡ εἰκόνα ἀφηγεῖται ἓνα παγκόσμιο δράμα πού ἀναπαράγεται διὰ μέσου ὅλων τῶν αἰώνων».

Το μυστήριο του Εὐαγγελίου απευθύνεται στην πίστη και συνναντά το ἐμπόδιο τῆς ἀμφιβολίας. Ὁ Ἰωσήφ γίνεται σύμβολο τῆς πίστεως στοῦ Θεοῦ, πού νικάει τοὺς ὄρους τῆς φύσης. Ὅμως, ὅπως διατρανώνει ὁ Ἰωσήφ μέσα ἀπὸ τὴν θεσπέσια ὑμολογία τῆς εὐρησίας, «*Ἐγώ, φησί, τοὺς προφῆτας ἐρευνήσας καὶ χρηματισθεὶς ὑπὸ ἀγγέλου, πέπεισμαι ὅτι Θεὸν γεννήσει ἡ Μαρία ἀνερμηνεύτως*». Ἐτσι, ἡ ἀμφιβολία τοῦ Ἰωσήφ γίνεται στήριγμα γι' αὐτοὺς πού δοκιμάζονται ἀπὸ λογισμοὺς ἀμφιβολίας καὶ δυσπιστίας.

Οἱ ἄγγελοι, οἱ Ποιμένες, ὁ ἀστέρας

Στὸ πάνω μέρος τῆς σύνθεσης εἰκονίζονται μεγαλόπρεποι ἄγγελοι καθὼς καὶ οἱ Ποιμένες πρόσωπα πού μνημονεύονται στὰ ἱερὰ κείμενα.

Οἱ ἄγγελοι, εὐθυτενεῖς ἢ σκυμμένοι σέ προσκύνηση, προβάλλουν ἀριστερὰ καὶ δεξιὰ ἀπὸ τὴν συνήθως κωνική μορφή τοῦ βουνοῦ, ὅπου ἀνοίγεται τὸ σπήλαιο. Ἄν δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο ὁ ἀνθρώπινος νοῦς μας νὰ συλλάβει τὴν ὑπερβατικότητα τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, μπορεῖ ὅμως νὰ τὸν δοξολογεῖ γι' αὐτήν. Οἱ ἄγγελοι δοξολογοῦν μὲ οὐράνιους ὕμνους τὸν τεχθέντα Κύριο καὶ μὲ χαρὰ ἀναγγέλουν στοὺς ποιμένες τὸ μέγα γεγονός, πού θὰ ἀποτελέσει τομὴ στήν

ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας. Ἐκεῖνοι δέχονται ἐκστατικά τὸ χαρούμενο μήνυμα. Οἱ ἀπλοῖκοι αὐτοὶ ποιμένες γιὰ τὴν καθαρότητα τῆς καρδιάς τοὺς εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὸν ὑπερφυσικὸ κόσμον τῶν ἀγγέλων καὶ ἀξιώθηκαν νὰ γίνουν μάρτυρες τοῦ θαύματος. Συνήθως, κάποιος ἀπ' αὐτοὺς παίζει τὴ φλογέρα του, ἀναμινύοντας τὴ μουσική, τέχνη ἀνθρώπινη, μὲ τὸ ἀγγελικὸ ἄσμα. Σέ ὀρισμένες συνθέσεις, κάποιος ἀπὸ τοὺς ποιμένες συνομιλεῖ μὲ τὸν Ἰωσήφ.

Σέ δεσπίζουσα θέση καὶ τὸ ἀστέρι, τὸ ὁποῖο τελικὰ στᾶθηκε πάνω ἀπὸ τὸ σπήλαιο, ρίχνοντας μὴ ἀκτῖνα τοῦ πάνω ἀπὸ τὴν κεφαλὴ τοῦ Χριστοῦ. Ἐτσι, τὸ ἀστέρι γίνεται καὶ ἓνας ἀγγελιοφόρος ἀπὸ τὸ ὑπερέραν, πού μινύει ὅτι στή γῆ γεννήθηκε «ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς» Θεός. Τὸ ἀστέρι, ἀφοῦ ὀδήγησε τοὺς Μάγους στή φάτνη, μᾶς δείχνει τώρα τὴν κατεῦθυνση πού χαράσσει ἡ ἐνσάρκωση τῆς φιλήθρωπης ἀγάπης τοῦ Θεοῦ.

Η ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

Τοῦ Αἰδεσμοῦ. κ. Δημητρίου Μπόκου

«...ἀνακλινεῖ αὐτοὺς
καί... διακονήσει αὐτοῖς»
(Λουκ. 12,38)

Μιά φορά κι ἓναν καιρὸ σ' ἓνα τόπο μακρινό, πού δὲν ἔμαθε ποτέ κανένας κατὰ πού ἔπεφτε καὶ μόνο ἀκουστὰ τὸν εἶχαν ἀκόμα καὶ οἱ πιὸ παλιοί, ἔγινε ἓνα μεγάλο γεγονός. Ἡ βασίλισσα τῆς χώρας, πού γιὰ πολλὰ χρόνια ἦταν ἄτεκνη, γεννήσε ἓνα πανέμορφο ἀγοράκι. Καὶ τόσο πολὺ χάρηκαν γι' αὐτὸ ὁ βασιλιάς καὶ ἡ βασίλισσα, πού τὸ κάμαν γνωστὸ σ' ὅλους τοὺς ὑπηκόους τοὺς καὶ τοὺς κάλεσαν νὰ πᾶνε, ὅσοι θέλουν, στὸ παλάτι νὰ γιορτάσουν μαζί τους. Ὁ βασιλιάς μῆνυσε πὼς θὰ δεχτεῖ καὶ τὸν πιὸ ἀπλὸ ἄνθρωπο χωρὶς ἐξαιρεση, θὰ ἀφήσει κάθε ἐπισημότητα στήν ἄκρη καὶ θὰ γιορτάσει τὸ μεγάλο γεγονός σάν κοινὸς θνητὸς ἀνάμεσα στοὺς ὑπηκόους του. Πολλοὶ ἄνθρωποι ἄκουσαν ἀδιάφορα τὴν εἶδηση καὶ, ἀπορροφημένοι ἀπὸ τὶς καθημερινές τους ἔγνοιες, δὲν ἔδειξαν καμιὰ συγκίνηση.

—Τυχερὸς ὁ βασιλιάς, εἶπαν, ἀλλὰ σέ μᾶς δὲν πρόκειται ν' ἀλλάξει τίποτε.

Μερικοὶ στενοχωρήθηκαν κιόλας μὲ τὸ νέο, γιατί ἦταν ἄνθρωποι μὲ κακία πού δὲν ἠθελαν νὰ βλέπουν κανέναν, καὶ ἰδιαιτέρως τὸ βασιλιά τους, νὰ χαιρεταί. Ἄλλὰ πολλοὶ ἄλλοι ἄνθρωποι χάρηκαν μὲ τὸ χαρμώσυνο νέο, γιατί ἀγαποῦσαν τὸ βασιλιά καὶ τὴ βασίλισσά τους καὶ τοὺς ἠθελαν εὐτυχισμένους. Καὶ ἔτσι, ἄλλοι ἀπὸ λαχτᾶρα νὰ δοῦν τὸ νεογέννητο βρέφος καὶ ἄλλοι ἀπὸ περιέργεια γιὰ τὴν «παραξενιά» τοῦ βασιλιά νὰ γίνε, ἔστω καὶ προσωρινά, ἓνα μὲ τοὺς κοινὸς θνητούς, πολλοὶ ἄνθρωποι τελικὰ ἀπὸ τὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα καὶ ἀπ' ὅλες τὶς γωνιές τῆς χώρας ξεκίνησαν, μικρές - μικρές συντροφίες, πού σχημάτιζαν μεγάλα καραβάνια καὶ ἀπὸ διαφορετικὸς δρόμους βάδιζαν γιὰ τὸ παλάτι.

Ἐνας κηπουρὸς μὲ τὸ ἓνα

του πόδι κουτσό κι ἓνας τσαγκάρης, ἓνας βοσκὸς μὲ τὸ ἓνα του χέρι παράλυτο κι ἓνας ράφτης, ἓναςπραματευτὴς ἀπ' τὸ ἓνα του μάτι στραβὸς κι ἓνας ξυλουργός, βρέθηκαν νὰ βαδίζουν ἀντάμα στήν ἴδια συντροφία. Μαζί τους κουβαλοῦσαν καὶ τὰ δῶρα τοὺς γιὰ τὸ νεογέννητο βασιλιά. Ἐνα ζευγάρι μικροσκοπικὰ ὑποδήματα ἀπὸ μαλακὸ δέρμα ὁ τσαγκάρης, μιὰ ζεστὴ μωρουδίστικη φορεσιά ἀπ' τὸ καλύτερὸ του ὕφασμα ὁ ράφτης, μιὰ σκαλιστὴ κούνια ἀπὸ κόκκινο ξύλο κερασιάς ὁ ξυλουργός, δύο φοῦχτες ξεραμένα δαμάσκηνα καὶ ἀμύγδαλα ὁ κηπουρὸς καὶ μιὰ ὑφαντὴ ὀλομάλλη φλοκάτη ὁ βοσκός. Ὁπραματευτὴς ὅμως κουβαλοῦσε μόνον τὴνπραμάτεια του. Γέλασε κιόλας ὅταν εἶδε τὰ δῶρα τῶν συντρόφων του.

—Θαρρεῖτε πὼς ἓνας βασιλιάς ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ αὐτὰ τὰ τιποτένια πραγματάκια πού κουβαλάτε; τοὺς πέταξε εἰρωνικά. Τὸ μόνον πού σκέφτομαι ἐγὼ εἶναι τὰ πόσα θὰ βγάλω ἀπ' αὐτὸ τὸ νταβαντούρι. Τόσος κόσμος, τέτοιο πανηγῦρι, ἔ, δὲν μπορεῖ, θὰ κερδίσω ἀρκετά. Ἴσως καὶ νὰ κάνω τῆν τύχη μου. Πιὸς ὁ λόγος ἀλλῶστε νὰ κάμω τέτοιο ταξίδι, ἂν εἶναι νὰ μὴ βγάλω τίποτε; Καὶ σίγουρα σὸ τίλει θὰ γλεντήσω πολὺ μὲ τὴ φάρσα τοῦ βασιλιά, νὰ θέλει νὰ γίνε ἓνα μὲ μᾶς τοὺς ἀχαίρευτους.

Περπατοῦσαν ἀδιάκοπα μὲς ἀπὸ ἀγνωστα μέρη. Ὁ χρόνος κυλοῦσε ἀστάματτα. Οἱ μέρες γίνονταν βδομάδες, οἱ βδομάδες μῆνες καὶ αὐτοὶ ἀκόμη ταξίδευαν. Τὶς νύχτες κοιμόνταν στὸ ὑπαιθρο. Ἄναβαν φωτιές ὅταν σουρούπωνε καὶ μαζεύοντουσαν γύρω τους γιὰ προστασία ἀπ' τὸ κρύο καὶ τ' ἀγρίμια. Ἐφταχναν ὅ,τι πρόχειρο μποροῦσαν γιὰ φαγητὸ κι ἀκουμπισμένοι κοινὰ ὁ ἓνας στὸν ἄλλον ἔπεφταν νὰ κοιμηθοῦν κάτω ἀπ' τ' ἀστέρια. Μὰ καὶ τότε οἱ φίλοι μας δὲν εὐρισκαν ἥσυχια. Πολλοὶ ὑπέφεραν γύρω τους. Ἀπὸ δῶ φώναζαν τὸν τσαγκάρη γιὰ τὰ χαλασμένα παπούτσια τους, ἀπὸ ἄλλοι ἔπειναν γιὰ τὰ ξεσχισμένα τους ρούχα. Ἄλλος δὲν εἶχε νερό, ἄλλος πεινοῦσε. Οἱ καλοὶ μας φίλοι μοιράζονταν πρόθυμα ὅ,τι τοὺς βρισκόταν μὲ ὅσους δὲν εἶχαν. Μόνον ὁπραματευτὴς δὲν εἶχε τίποτε. Πουλοῦσε ἀπ' τὴνπραμάτεια του σὲ ὅσους εἶχαν λεφτὰ νὰ ἀγοράσουν. Μὰ ἦταν ἐντελὼς ἀδιάφορος γιὰ ὅσους δὲν εἶχαν. Ἐβλεπε τοὺς συντρόφους του νὰ τρέχουν γιὰ τοὺς ἄλλους καὶ γελοῦσε.

—Μυαλὸ δὲν ἔχετε καθόλου, μού φαίνεται, τοὺς ἔλεγε. Δὲν βλέπετε πού ὅλοι σᾶς ἐκμεταλλεῦνται; Ἡ ζωὴ χρειάζεται καὶ λίγη ἐξυπνάδα. Συνεχίστε

κορόδα μου, μέ τον τρόπο που πάτε, και στο τέλος θα πεθάνετε έσεις για να ζήσουν οι άλλοι.

Επιτέλους μερικοί που καμώνονταν πως ήξεραν τα πάντα και είχαν γίνει αυτόκλητοι όδηγοί των καραβανιών, είπαν κάποτε πως ήταν πια κοντά στο τέρμα του ταξιδιού τους. Και πως το βράδυ εκείνης τής ημέρας θα έφταναν στο βασιλιά.

Μά όταν νύχτωσε, μπροστά τους δέν είδαν τη μεγάλη πολιτεία με το παλάτι, παρά μονάχα ένα μικρό χωριό με λίγες άχυροκαλύβες. Η νύχτα ήταν κρύα. Ένας ψυχρός άνεμος φυσούσε και στρίμωχνε αδιάκοπα στον ούρανό από πάνω τους μαύρα σύννεφα. Οι κουρασμένοι όδοιπόροι ζήτησαν καταφύγιο στη φιλόξενη διάθεση των χωρικών.

Η μικρή μας συντροφιά στριμώχτηκε στην πρώτη άχυροκαλύβα που βρέθηκε μπροστά τους. Προσπάθησαν να βολευτούν όπως - όπως στο θαμπό φως του σούρουπου. Ο άντρας που τους κάλεσε να μπουν, κάθισε σέ μιάν άκρη κατάχαμα, δίπλα στη γυναίκα του. Εκείνη κάτι πασπάτευε σ' ένα μικρό σωρό από άχυρα, στοιβαγμένα στη γωνιά. Πόση όμως ήταν ή έκπληξή τους, όταν την είδαν να σηκώνει από 'κεϊ ένα μωρό και να το παίρνει στην άγκαλιά της! Η φτώχεια τους ήταν παντού φανερή. Και οι δύο τους ήταν σχεδόν ρακένδυτοι. Το μωρό, τυλιγμένο με κουρέλια κι αυτό, άρχισε να κλαίει γιατί πεινούσε και κρύωνε. Η φτωχεια γυναίκα το 'σφιξε στο στήθος της να το ζεστάνει. Το πρόσωπό της ήταν γεμάτο έγκαρτέρηση, ενώ στα μάτια της αντίφlegιζε ανείπωτη τρυφερότητα καθώς το κοίταζε.

-Κρυώνει και πεινάει, είπε, μά δέν έχουμε τίποτε περισσότερο να του δώσουμε. Δέν έχω πια γάλα να το θηλάσω. Έχουμε κι έμεις δυό μέρες να φάμε. Δέν είχαμε σοδειά φέτος.

Οι πέντε φίλοι έμειναν κατάπληκτοι. Αμέσως ό κηπουρός έβγαλε τις τσακμακόπετρες και άναψε πολύ προσεκτικά φωτιά στην σβησμένη έστια τής καλύβας. Ο ράφτης έβγαλε τη ζεστή μουρουδιακή φορεσιά και την έδωσε στη μητέρα του μωρού.

-Ίσως να 'χει δίκιο όπραματευτής, σκέφθηκε. Το βασιλόπουλο δέν θα την έχει πραγματικά ανάγκη, ενώ αυτό το δύστυχο θα πεθάνει από το κρύο αν δέν του τη δώσω.

Ο τσαγκάρης έβγαλε τα μαλακά ύποδήματα που είχε για το μικρό βασιλιά και τα φόρεσε στα ποδαράκια του μωρού που έτρεμαν. Ο ξυλουργός έδωσε τη σκαλιστή κούνια και ό βοσκός την ύφαντη φλοκάτη για να το τυλίξουν και να το κοιμίσουν. Τέλος ό κηπουρός πρόσφερε στους πεινασμένους γονείς τους καρπούς που κουβαλούσε για

δώρο στο βασιλιά, το μόνο φαγητό που τους είχε πλέον άπομείνει. Μόνο όπραματευτής καθόταν στην άκρη του αδιάφορος. Έβγαλε από τις προμήθειές του, που τις αγοράζε πάντοτε μπόλικες και έφαγε. Έριξε ένα βλέμμα τριγύρω ψυχρό και σκοτεινό, ενώ μουρμούριζε με θυμό.

-Πάλι τα ίδια μ' αυτούς τους αδιόρθωτους! Τι ξεροκέφαλοι άνθρωποι! Τι άλλο πρέπει να δούν για να βάλουν μυαλό; Άς κοιτάξουν και λίγο τον εαυτό τους. Πως μπορούν να δίνουν χωρίς αντάλλαγμα; Αυτό για μένα είναι σκέτη άνοησία. Δέν βλέπουν ότι έφτασαν στην καταστροφή; Τι τους άπομένει πια; Έδωσαν ό,τι είχαν και δέν είχαν. Δέν μπορώ να τους καταλάβω!

Τέλος έγειρε στο πλάι να κοιμηθεί γρυλλίζοντας τα γνωστά του.

-Τό 'ξερα πως θα 'σαστε πάντοτε κορόδα. Καθίστε τώρα νηστικοί, να πεθάνετε έσεις για να ζήσουν οι άλλοι!

Μά οι σύντροφοί του δέν του 'δωσαν σημασία. Άλλωστε κι αυτοί δέν καταλάβαιναν τονπραματευτή. Άναρωτιούνταν πάντα πως γινόταν να 'ναι τόσο τυφλός. Να μη βλέπει πως, όταν αγαπάς, καταργούνται οι νόμοι τής λογικής. Λειτουργούν οι νόμοι του Θεού. Κι αντί να ζημιώνεται, κερδίζεις. Πάντα. Ψηλαφείς με τα χέρια σου την εύτυχια.

Μά τώρα δέν είχαν καιρό ν' ασχοληθούν μαζί του. Το μωρό, ντυμένο στα ζεστά, τους κοίταζε με τα φωτεινά του ματάκια και τους έστεινε ένα τόσο γλυκό χαμόγελο, που τους γέμιζε έκσταση. Οι φτωχοί γονείς κοίταζαν πότε το μωρό τους πότε τη συντροφιά. Στα μάτια τους έλαμπε άπεραντη γλυκύτητα και αγάπη. Άν και τσακισμένοι από την κούραση οι πέντε φίλοι και θεονήστοι, ένωσαν έν τούτους, στο άτένισμα αυτών των ματιών, να τους τυλίγει κάτι θεϊκό. Μια ύπερκόσμια ζεστασιά και εύτυχια έσβησε από μέσα τους και την πείνα και την κούραση. Ένωσαν πως κάτι άσυνήθιστο συνέβαινε έδω.

Οπραματευτής δίπλα τους ροχάλιζε, μά αυτοί ζούσαν σ' ένα όνειρο. Ούτε που κατάλαβαν πότε τους πήρε ό ύπνος. Γιατί και κοιμισμένοι συνέχισαν να όνειρεύονται. Μόνο που τώρα ή μικρή άχυροκαλύβα είχε γίνει ένα τεράστιο αστραφτερό παλάτι. Τα φτωχικά τους δώρα είχαν κι αυτά μεταμορφωθεί. Το βρέφος βρισκόταν σ' ένα χρυσοστόλιστο λίκνο, ενώ οι ρακένδυτοι γονείς του, ντυμένοι με χρυσούφαντα ρούχα, κάθονταν στο θρόνο του βασιλιά και τής βασίλισσας. Όλα αστραφταν και κολυμπούσαν στο φως. Ο βασιλιάς και ή βασίλισσα τους κάλεσαν να πλησιάσουν. Και όταν οι πέντε φίλοι έκαναν με δισταγμό μερικά βήματα,

έκείνοι κατέβηκαν άπ' το θρόνο τους, τους άγκάλιασαν σφιχτά και τους φίλησαν. Οι φτωχοί άνθρωποι είδαν τότε πως κι αυτοί είχαν αλλάξει. Τα ρούχα τους είχαν γίνει λαμπερά. Ο τσαγκάρης ένιωσε ξαφνικά το κουτσό πόδι του να ίσιώνει και ό βοσκός το παράλυτο χέρι του να ζωντανεύει. Κυριεύτηκαν από φόβο και έκσταση. Μά το βλέμμα του βασιλιά είχε την ίδια γλυκύτητα και αγάπη, όπως και πριν στην άχυροκαλύβα. Με ήρεμο χαμόγελο τους είπε:

-Μας δείξατε αγάπη λίγο νωρίτερα. Γι' αυτό είστε άξιοι να μένετε μαζί μας στο παλάτι και να ζήτε βασιλικά.

-Μά, βασιλιά μου, τόλμησε δειλά ό ράφτης, έμεις κάτι φτωχούς ανθρώπους βοηθήσαμε λιγάκι σέ μια καλύβα, όχι έσας.

-Ο γιός μου, ή βασίλισσα κι έγώ είμαστε οι φτωχοί που βοηθήσατε. Δέν σ'άς μήνυσα πως θα με βρείτε ανάμεσά σας; Σ'άν έναν από σ'άς; Με τη θέλησή μου το έκαμα, για να σ'άς δοκιμάσω. Για να δείξετε τονπραγματικό έαυτό σας. Και να σ'ας δώσω την εύκαιρία να γίνετε, αν θέλετε, κι έσεις σ'άν έμας.

Μιλούσε άκόμα ό βασιλιάς, όταν πρόβαλε από μιάν άκρη όπραματευτής. Μά σ' αυτόν δέν είχε αλλάξει τίποτε. Τα ίδια παλιόρουχα που φορούσε και πριν κρέμονταν πάνω του και ήταν το ίδιο στραβός άπ' το 'να του μάτι όπως και πρώτα. Το βλέμμα του βασιλιά στράφηκε πάνω του άσστηρό.

-Όμως έσύ,πραματευτή, δέν είσαι άξιος να βρίσκεισαι έδω. Δέν έχει θέση στο παλάτι μου όποιος δέν αγαπάει και δέν μπορεί να κάνει το καλό.

-Μά, βασιλιά μου, ψέλλισε σκυφτός όπραματευτής, αν ήξερα πως ήταν ή μεγαλειότητά σου, θα 'δινα όλο το βίός μου.

-Άφού δέν μπόρεσες να δείξεις καλοσύνη στους φτωχούς σου άδελφούς, ούτε σέ μένα θα την έδειχνες ποτέ. Άπό 'δω και μπρός λουπόν και μέχρι να καταλάβεις τί σημαίνει ν' αγαπάς, δέν θα 'σαι παρά ένας φτωχός, ταλαίπωρος ζητιάνος. Αυτή ή θέση σου ταιριάζει και μονάχος σου τη διάλεξες.

Σ' ένα νεύμα του βασιλιά δύο φρουροί άρπαξαν στα στιβαρά τους μπράτσα τονπραματευτή και τον πέταξαν άμέσως έξω από το παλάτι. Γεμάτοι δέος οι πέντε φίλοι έπεσαν να προσκυνήσουν το βασιλιά και τη βασίλισσα, μά αυτοί δέν τους άφησαν.

-Όχι, αγαπητοί μας, είπαν καθώς τους σήκωσαν. Θα είστε πια οι φίλοι μας. Θα τρώτε πάντα και θα πίνετε στο τραπέζι μας.

Και με τα λόγια αυτά ένα φανταστικά πλούσιο τραπέζι στρώθηκε άμέσως για την καλότυχη συντροφιά. Μά πόση ήταν ή έκπληξή τους, όταν είδαν

το βασιλιά και τη βασίλισσα να σηκώνονται και να τους ύπηρετούν! Με πρόσχαρη διάθεση ό βασιλιάς σέρβιρε το φαγητό στα πιάτα τους και τους παρέστεκε, ενώ ή βασίλισσα, γεμάτη όμορφιά και χάρη, γέμιζε τα ποτήρια τους γλυκό κρασί. Κι άφού ή λαμπρή πανδαισία έλαβε τέλος, λεπτούφαντα μεταξωτά σκεπάσματα στρώθηκαν για τους φίλους μας πάνω σέ κρεβάτια από χρυσό και φίλντισι. Ένας ύπνος βαθύς μ' ένα γλυκό άτελείωτο όνειρο σκέπασε τα βλέφαρά τους, βυθίζοντας τους στην πιο πρωτόγνωρη εύτυχια τής ζωής τους...

...Στο άchnofws τής αυγής ξύπνησε πρώτος ό βοσκός. Χωρίς ν' άνοιξει τα μάτια του, για να μη χάσει τη γλύκα που ένιωθε, προσπάθησε να καταλάβει τί γίνεται. Άμέσως θυμήθηκε πως είχαν στοιβαχτεί άποβραδís στην άχυροκαλύβα.

-Όνειρο ήταν. Τι κρίμα! σκέφτηκε μελαγχολικός. Μά τί περίμενες; Ήταν πολú καλό πράγματι για να 'ναι άληθινό.

Καθώς έκανε όμως να κουνηθεί, αναπήδησε. Το παράλυτο χέρι του ήταν γερό. Κατάγερο σ'άν το άλλο. Έβαλε μιá φωνή χαρ'as. Τινάχτηκαν όλοι έπάνω. Μια δεύτερη κραυγή άκούστηκε. Άπ' τον τσαγκάρη αυτή τη φορά, καθώς ανακάλυπτε το κουτσό του πόδι θεραπευμένο. Και τότε είδαν όλοι κατάπληκτοι, πως δέν βρίσκονταν στην άχυροκαλύβα, μά σ' ένα παλάτι.

-Οπραματευτής; ρώτησε κάποιος.

Κοίταζαν γύρω τους. Δέν ήταν πουθενά. Είχε γίνει άφαντος. Τα 'χασαν. Μά πριν προλάβουν να πούν ό,τιδήποτε, ή πόρτα άνοιξε. Μπροστά τους στέκονταν ό βασιλιάς και ή βασίλισσα, μ' ένα θεόομορφο μωρό στην άγκαλιά της.

-Ναι, φίλοι μου, αγαπημένοι φίλοι μου, είπες χαμογελαστός ό βασιλιάς. Δέν όνειρεύεστε πια! Είμαι όπως το βλέπετε. Τέλειωσε πλέον κάθε πόνος και ταλαιπωρία για σ'ας. Άπό 'δω και μπρός θα 'μαστε πάντοτε μαζί.

-Μά πως γίνεται να συμβαίνει αυτό; σκεφτόντουσαν έκστατικοί. Το όνειρο να 'ναι πραγματικότητα!

Και σ'άν να διάβαζε τη σκέψη τους ή βασίλισσα, με το γλυκό της πάντα χαμόγελο, είπε:

-Σ'ας φαίνεται παράξενο, έ; Μά ή αγάπη κάνει θαύματα, δέν το 'χετε άκούσει; Άνατρέπει τα πάντα, άκόμα και τους νόμους τής φύσης. Δέν ύπάρχει πιο καταλυτική δύναμη άπ' αυτήν. Ζήτη το θαύμα τής αγάπης τώρα. Και θα το ζήτη για πάντα.

...Και ζήσαμε έμεις καλά, μά όχι σ'άν κι αυτούς, που ζήσαν πολú καλύτερα άπ' όλους μας, ...σέ κάποιον τόπο μακρινό, ...μιá φορά κι έναν καιρό.

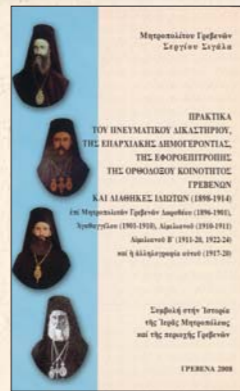
Έκδόσεις...

Μητροπολίτου Γρεβενών
Σεργίου Σιγάλα

Πρακτικά του πνευματικού
δικαστηρίου, τῆς ἐπαρχιακῆς
Δημογεροντίας,
τῆς φοροεπιτροπῆς
τῆς Ὁρθοδόξου Κοινότητος Γρεβενῶν
καὶ διαθῆκες ἰδιωτῶν

Συμβολὴ στὴν ἱστορία τῆς Ι. Μητροπόλεως
καὶ τῆς περιοχῆς Γρεβενῶν,
Γρεβενᾶ 2008

Ένας έντυπωσιακός τόμος 760 σελίδων, ὁ πέμπτος στὴ σειρά, μὲ τὰ ἀρχεῖα τῆς Ι. Μ. Γρεβενῶν, πού παρέμεναν ὡς τώρα ἄγνωστα στοὺς ἐρευνητῆς καὶ τοὺς φιλόστορες, ἕνας πραγματικός θησαυρός πού τὸν ἀπειλοῦσε ἡ φθορά, ὁλοκληρώθηκε μὲ τῖς ἀοκνες καὶ μακροχρόνιες προσπάθειες τοῦ Σεβ. Γρεβενῶν κ. Σεργίου, ὁ ὁποῖος χρόνια τώρα πασχίζει, μὲ τὰ ἐλάχιστα μέσα πού διαθέτει, γιὰ τὴν διάσωση καὶ τὴν προβολὴ τῶν πνευματικῶν καὶ τῶν ἄλλων μνημείων τῆς ἐπαρχίας του. Στὸν πρόλογό του στὴν ἔκδοση ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος μετὰ τῶν ἄλλων σημειώνει χαρακτηριστικὰ ὅτι «Μέσα ἀπὸ αὐτὸ τὸ βιβλίο ὁ συγγραφέας βεβαιώνει τὴν κατάφαση τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἱστορίας μέσα στὴν προοπτικὴ τῶν ἐσχάτων. Ἡ ἐπιμονὴ τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἀντλεῖ τὴν ἀληθινὴ τῆς ταυτότητα ἀπὸ τὰ ἐσχάτα, ἀπὸ τὸ ὄραμα ἑνὸς κόσμου, ὅπως θὰ εἶναι μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱστορίας, ἔδινε τὸ κουράγιο στοὺς κληρικούς καὶ λαϊκοὺς τῆς συγκεκριμένης περιόδου νὰ ἀντιστέκονται καὶ νὰ ἀγωνίζονται γιὰ τὴν πίστη καὶ τὴν ἐλευθερία, ὅπως διαπιστώνεται καὶ ἀπὸ τὰ κείμενα τοῦ Ε' τόμου». Ἡ περίοδος πού καλύπτεται ἀρχίζει τὸ 1898 καὶ κλείνει τὸ 1920. Ὁ ἐπόμενος τόμος πού εἶναι ἕτοιμος νὰ τυπωθεῖ, ἀφιερώνεται ἐξ ὁλοκλήρου στὸν ἐθνομάρτυρα Μητροπολίτη Γρε-

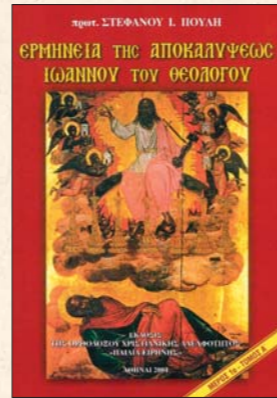

βενῶν Αἰμιλιανὸ Λαζαρίδη, τὸν ὁποῖο ἐσφάξαν τὸ 1911 «ἄγνωστοι» ἐχθροὶ τοῦ Γένους λόγω τῆς ἐθνικῆς καὶ θρησκευτικῆς του δράσης, λίγο πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Μακεδονίας, πού εἶχε ποτιστεῖ μὲ τὸ αἷμα τῶν Μακεδονομάχων!

Πρωτ. Στεφάνου Πουλλῆ

Ἑρμηνεῖα
τῆς Ἀποκαλύψεως
Ἰωάννου
τοῦ Θεολόγου

Ἐκδοσις τῆς Ὁρθοδόξου
Χριστιανικῆς
Ἀδελφότητος
«Παιδιὰ Εἰρήνης»
Ἀθήναι 2008

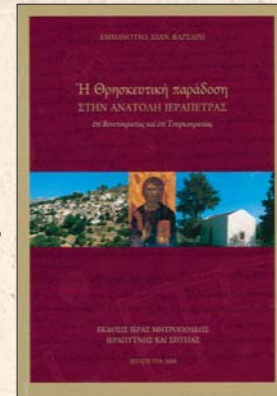

Κυκλοφορήθηκε ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξο Χριστιανικὴ Ἀδελφότητα «Παιδιὰ Εἰρήνης» ὁ Δ' τόμος τῆς νέας ἀπόπειρας ἐρμηνείας τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννη αὐτὴ τὴ φορά ἀπὸ τὸν π. Στέφανο Πουλλῆ, κληρικό μὲ πολλὰ ἐνδιαφέροντα καὶ νεωτεριστικὲς ἀντιλήψεις στὰ πλαίσια τῆς ἐπαφῆς μὲ τοὺς νέους καὶ τὸν ὀρθὸ χριστιανικὸ προσανατολισμό τους. Πολλοὶ θὰ θυμοῦνται τὴν χρῆση ὀργάνων κλασικῆς μουσικῆς στὴν λειτουργικὴ ζωὴ, πού εἶχε ἀποκτήσει ἄρκετους θιασῶτες στὸν Ἱ. Ν. Χρυσοκαστριώτισσας, ὅπου ἐφημέρευε. Τὸ νέο του πόνημα ἀποβλέπει στὸ νὰ καταστήσει προσιτὸ τὸ βιβλίον τῆς Ἀποκάλυψης καὶ ὁ ἀναγνώστης θὰ βρεῖ πολλὰς παρεκβάσεις στὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη καὶ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μὲ τῖς ὁποῖες κάνει τὸ κείμενο ἐναργέστερο καὶ τὴν μεταφορὰ του στὴ νεοελληνικὴ περισσότερο ζωντανή. Οἱ τέσσερις τόμοι πού ἔχουν ἐκδοθεῖ ὡς τώρα διακοσμοῦνται μὲ φωτογραφικὸ ὑλικὸ ἀπὸ διάφορες εἰκαστικὲς ἀναπαραστάσεις τῆς Ἀποκαλύψεως, ἅς μοῦ ἐπιτραπεῖ ὅμως νὰ παρατηρήσω ὅτι θὰ ἦταν χρήσιμο νὰ ὑπῆρχε σημείωση τῆς προέλευσης τοῦ ἔργου καὶ προτιμότερο νὰ ὑπάρχει ὁμοιογένεια στὴν τεχντροπία τῶν παραστάσεων, ἀνάλογη μὲ τὸ ἐξώφυλλο. Καὶ κάτι ἀκόμη: Ἡ χρῆση τῶν πολλῶν μαύρων (bold) στοιχείων ἀντὶ νὰ βοηθᾶει κουράζει τὸν ἀναγνώστη.

Ἐμμανουὴλ Ι. Φαρσάρη

Ἡ Ἄθρησκευτικὴ
παράδοση
ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗ
ἸΕΡΑΠΕΤΡΑΣ
Ἐπὶ Βενετοκρατίας καὶ
ἐπὶ Τουρκοκρατίας

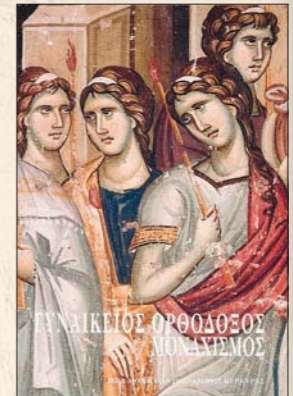
Ἐκδοσις Ι. Μ. Ἱεραπύτνης καὶ Σητείας
Ἱεράπετρα 2008

Ἡ Ἀνατολή εἶναι ἕνα χωριὸ σὲ ὑψόμετρο 600 μ. πάνω στὴ Δίκτη πρὸς τὸ Λιβυκὸ Πέλαγος, στὸ ὁποῖο στὰ χρόνια τῆς Ἑνετοκρατίας καὶ τῆς Τουρκοκρατίας, πρὸς τὸ ἀγροτικὸ περιβάλλον τῆς, παρουσιάζει πρωτόγνωρη πνευματικὴ κίνηση σὲ δύο κυρίως περιοχές του, τὰ Καρκάσια καὶ τῖς Δρυγιές, ὅπου δημιουργήθηκαν καὶ ἀνδρώθηκαν πολλὰ μοναστήρια ἰδίως στὴν ἐποχὴ τῶν Ἑνετῶν. Στῖς δύο αὐτὲς περιοχές ἐπικεντρώνεται ἡ μελέτη τοῦ κ. Ἐμ. Φαρσάρη, ἐκπαιδευτικοῦ, πού ἐκτὸς τῶν ἄλλων συγγραφικῶν ἔργων του, ἔχει βραβευτεῖ ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία Ἀθηνῶν γιὰ τῖς λαογραφικὲς συλλογὲς του. Στὸ βιβλίον γίνεται ἀναφορὰ στὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ καὶ περιγραφή τῶν μονῶν τῆς περιοχῆς καὶ ἐκτενὴς παράθεση στοιχείων γιὰ τὴν προσφορὰ δύο σημαντικῶν προσώπων, τοῦ Νείλου Δαμιλᾶ, λόγιου ἡγουμένου τῆς Ι. Μ. Καρκασίων - θεολόγου ἀντιρρητικοῦ καὶ ἀντικαθολικοῦ, καὶ τοῦ Ἰωάννη Ὀλόκαλου, νοτάριου μὲ ἔδρα τῖς Δρυγιές. Συγγενὴς τοῦ α' ἦταν ὁ Δ. Δαμιλᾶς, πού ἐξέδωσε τὸ πρῶτο έντυπο βιβλίον, τὴ Γραμματικὴ τοῦ Λασκάρεως. Στὴν ἔκδοση ὁ ἀναγνώστης θὰ βρεῖ πληροφορίες γιὰ τὰ ξυλόγλυπτα τέμπλα ναῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Μεσα Λασιθίου, πλούσιο ἱστορικὸ ἀρχαιολογικὸ καὶ φωτογραφικὸ ὑλικὸ, καὶ ἐκτενὴ βιβλιογραφία. Τὸ ἔργο εἶναι τὸ 6ο στὴ σειρά τῶν Ἐκδόσεων τῆς Ι. Μητροπόλεως καὶ φέρει καὶ αὐτὸ τὴ σφραγίδα τῆς ἐπιμέλειας τοῦ λόγιου καὶ δραστήριου Πρωτοσυγκέλλου τῆς π. Κυρίλλου Διαμαντάκη.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΟΣ
ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ
ΜΟΝΑΧΙΣΜΟΣ

Ἐκδοση
Ι. Μ. Παντοκράτορος
Κερκύρας
Κέρκυρα 2008

Τὸ βιβλίον αὐτό, ἀποτέλεσμα τῶν κόπων καὶ τῆς ἀγάπης τῆς γυναικείας Ἀδελφότητος τῆς Ι. Μ. Παντοκράτορος Κερκύρας, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ κεφάλαια, συγκεκριμένα τὸ Δ', ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Μητροπολίτη Τρίκκης Διονυσίου «Ἀνατολικὸς Ὁρθόδοξος Μοναχισμός», τὸ ὁποῖο ἐπανεκδίδει ἀπὸ τὸ 2002 ἡ μονὴ αὐτή. Σκοπὸς νὰ προσεχθεῖ καλύτερα. Τὸ ἀρχικὸ κείμενο, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σχολιασμοὺς, συνοδεύεται σὲ παράρτημα μὲ μὴ ἐνότητα πού τιτλοφορεῖται «Προτροπὲς πρὸς τῖς μονάζουσες», ἀνθολόγηση ἀπὸ ἀποσπάσματα λόγων ἢ ἐπιστολῶν νεώτερων Γερόντων πρὸς μοναχὲς, βιογραφίες παλαιῶν πατέρων, μὴ συνοπτικὴ ἱστορία τοῦ ὀρθόδοξου Γυναικείου Μοναχισμοῦ τόσο στὸν ἑλλαδικὸ χῶρο ὅσο καὶ στὰ Βαλκάνια καὶ τὴ Ρωσία, καὶ πλούσια βιβλιογραφία πού δικαιώνει τὴν ἔκδοση, μαζί μὲ τὴν πολὺ ἐπιμελημένη ἐμφάνιση τοῦ βιβλίου. Πρόκειται γιὰ ἕνα βιβλίον ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον καὶ χρήσιμο, πού διαβάζεται πολὺ εὐκόλα καὶ προξενεῖ εὐχαρίστηση ἀλλὰ καὶ περίσκεψη, ὅχι τόσο γιὰ τῖς μοναχὲς ὅσο γιὰ κάθε γυναῖκα πού θὰ ἠθελε νὰ ἀντιπαραβάλλει σὲ ἕνα μέτρο τῖς εὐθύνες καὶ τῖς ἀρετὲς πού θὰ ἀξίζει νὰ τὴν κοσμοῦν. Ἰδιαιτέρως μὲ έντυπωσιάσε τὸ κεφάλαιον μὲ τὸν τίτλον «Γυναικεῖα ἀνδραγαθήματα», ὅπου μὲ γλαφυρὸ τρόπο ἱστοροῦνται τὰ κατορθώματα ἀσκητριῶν καὶ μοναζουσῶν διαφόρων ἐποχῶν.

πού λάβαμε

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

Η συμβολή των εκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ. στην πραγμάτωση τῆς ἐν Ἑλλάδι ὀρθοδόξου εκκλησιαστικῆς εκπαίδευσης

Εἰσαγωγικά πρότερα

Ἄναμφιβόλως ἡ καθ' ἡμᾶς εκκλησιαστικὴ εκπαίδευση δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ ἀποσκοπεῖ στὴν προβολὴ καὶ ἀξιοποίηση τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ παράδοσης μέσω τῆς κατάρτισης καὶ ἀνάδειξης κληρικῶν καὶ λαϊκῶν στελεχῶν τῆς ὀρθοδόξου εκκλησίας στὴν Ἑλλάδα ὑψηλοῦ μορφωτικοῦ ἐπιπέδου καὶ χριστιανικοῦ ἤθους. Βεβαίως ἡ ἐπιτυχὴς πραγμάτωση μιᾶς τέτοιας εκπαιδευτικῆς προσπάθειας, ὅπως καὶ κάθε ἄλλης γενικότερα, ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴ μελετημένη καὶ σωστὴ ὀργάνωσή της. Τοῦτο, ἡ ὀργανωμένη παιδεία δηλαδή, πρέπει ἄλλωστε νὰ ἀποτελεῖ καὶ τὸ πρῶτο στο μέλημα κάθε σύγχρονης πολιτείας, ἡ ὁποία καλεῖται μὲ τὶς γνωστὲς μεθόδους καὶ τὰ παραδοσιακά μέσα τοῦ jus publicum νὰ ρυθμίσει τὴν ὀργάνωση τῆς παιδείας καὶ τὶς ἐναλλακτικὲς μορφές τῆς εκπαίδευσης.

Εἰδικότερα ἡ εκκλησιαστικὴ εκπαίδευση ἀποτελοῦσε μέχρι τὸ 1971 κλάδο τῆς δημόσιας εκπαίδευσης. Μὲ τὸ ν.δ. 876/1971 ὅμως περιήλθε ἡ εὐθύνη τῶν εκκλησιαστικῶν σχολείων στὴν ἐλλαδικὴ Ἐκκλησία. Τελικῶς μὲ τὸν ν. 476/1976 τὰ σχολεῖα αὐτὰ περιήλθαν καὶ πάλι στὴν εὐθύνη τῆς Πολιτείας. Ἐτσι ἀναβίωσε ἐκ νέου ἡ προηγούμενη εκκλησιαστικὴ εκπαιδευτικὴ νομοθεσία, πού συμπληρώθηκε μὲ νεότερα π.δ., ἀλλὰ καὶ ἄλλους ν., ὅπως exempli gratia ὁ 3432/2006.

1. Ὁ περὶ εκκλησιαστικῆς εκπαίδευσης ν. 3432/2006

Μὲ βάση τὰ παραπάνω λοιπὸν ὁ σχετικὸς νόμος πού ρυθμίζει τὶς διάφορες φάσεις τῆς εκκλησιαστικῆς εκπαίδευσης εἶναι ὁ ν. 3432 τῆς 3.2.2006 «Δομὴ καὶ λειτουργία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Εκπαίδευσης». Σύμφωνα μὲ αὐτὸν ἡ εκκλησιαστικὴ εκπαίδευση παρέχεται στὰ εκκλησιαστικὰ γυμνάσια, στὰ ἐνιαῖα εκκλησιαστικὰ λύκεια, στὰ εκκλησιαστικὰ Ι.Ε.Κ., στὶς ἀνώτατες εκκλησιαστικὲς ἀκαδημίες καὶ στὰ ἱερατικά σχολεῖα δεύ-

Τοῦ Αἰδ. κ. Ἡλίου Εὐστ. Παπαδοπούλου καθηγητοῦ θεολόγου στὴ Μέση Εκπαίδευση

τερης εὐκαιρίας. Τὰ εκκλησιαστικὰ γυμνάσια καὶ λύκεια ἀνήκουν στὴ δευτεροβάθμια εκπαίδευση, τὰ δημόσια εκκλησιαστικὰ Ι.Ε.Κ. ἐποπτεύονται ἀπὸ τὸν Ο.Ε.Ε.Κ. ἐνῶ οἱ ἀνώτατες εκκλησιαστικὲς ἀκαδημίες καὶ τὰ ἱερατικά σχολεῖα δεύτερης εὐκαιρίας ἀποτελοῦν φορεῖς τῆς διὰ βίου εκπαίδευσης.

2. Ἡ διάταξη περὶ δημοσίων εκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ.

Μὲ τὸν ὡς ἄνω νόμο θεσμοθετήθηκαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἱερατικά σχολεῖα δεύτερης εὐκαιρίας, καὶ τὰ δημόσια εκκλησιαστικὰ Ι.Ε.Κ. πού ὀργανώθηκαν καὶ λειτουργοῦν σύμφωνα μὲ τὸ ν. 2009/1992 «Ἐθνικὸ Σύστημα Ἐπαγγελματικῆς Εκπαίδευσης καὶ Κατάρτισης», ἀλλὰ καὶ τὸν Κανονισμὸ Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης καὶ Λειτουργίας τῶν Δημοσίων Ἰνστιτούτων Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης. Ἡ διάρκεια σπουδῶν τῆς σχετικῆς ἐιδικότητας «Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Πολιτιστικὴ Κατάρτιση» ὀρίστηκε σὲ δύο (2) ἐξάμηνα. Στους ἀποφοίτους χορηγεῖται Δίπλωμα Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης, τὸ ὁποῖο τοὺς παρέχει τὰ δικαιώματα πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ ν. 3051/2002 καὶ τὸ π.δ. 50/2001, ἐνῶ χειροτονοῦμενοι οἱ ἄρρενες κατατάσσονται στὴ Β' μισθολογικὴ κατηγορία Ἐφημερίων. Τὸ κόστος λειτουργίας τῶν εκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ. καλύπτεται ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἱεροσκευμάτων.

3. Ὁ σχετικὸς Κανονισμὸς Κατάρτισης τοῦ Ο.Ε.Ε.Κ.

Σύμφωνα μὲ τὸν Κανονισμὸ Κατάρτισης τῆς ἐιδικότητας «Ἐκκλησιαστικὴ καὶ Πολιτιστικὴ Κατάρτιση» οἱ σπουδαστές, πού πρέπει νὰ εἶναι

κάτοχοι ἀπολυτηρίου ἐνιαίου ἢ τεχνικοῦ λυκείου ἢ καὶ ἀπόφοιτοι τοῦ Β' κύκλου τῶν ἱερατικῶν σχολείων δεύτερης εὐκαιρίας γιὰ νὰ ἔχουν δικαίωμα ἐγγραφῆς στὰ εκκλησιαστικὰ Ι.Ε.Κ., εκπαιδεύονται κατὰ τὴ διάρκεια τῶν δύο (2) ἐξαμῆνων σὲ θέματα πού ἀφοροῦν τὴν θεολογικὴ καὶ εκκλησιαστικὴ κατάρτιση, ἀλλὰ καὶ τὴν ὀργάνωση τῶν χώρων λατρείας, καθὼς καὶ τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς, συνδυάζοντας τὴ θεωρητικὴ γνώση μὲ τὶς σύγχρονες τεχνολογίες (Task Analysis).

Εἰδικότερα τοὺς παρέχονται θεωρητικὲς γνώσεις καὶ πρακτικὸ ὑπόβαθρο σχετικὰ μὲ τὶς ἰδιαιτερότητες τοῦ ἱερατικοῦ λειτουργήματος, τὶς λατρευτικὲς πράξεις, τὴν διδασκαλία, ὀργάνωση καὶ διοίκηση τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὴν ἄσκηση τοῦ ποιμαντικοῦ καὶ ὁμηλικτοῦ ἔργου, τὴν ὀργάνωση καὶ οἰκονομικὴ διαχείριση τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐνοριῶν, τὴν ἀρχιτεκτονικὴ, εἰκονογραφία καὶ εκκλησιαστικὴ διακοσμητικὴ, τὴν εκκλησιαστικὴ μουσικὴ, τὸν διαχριστιανικὸ καὶ διαθρησκευτικὸ διάλογο καὶ τὴ χρήση τῶν νέων τεχνολογιῶν.

Τὸ εκπαιδευτικὸ προσωπικὸ τῶν εκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ. συγκροτοῦν ἀπόφοιτοι τῶν τμημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ἢ καὶ κάτοχοι πτυχίου τῶν ἀνωτάτων εκκλησιαστικῶν ἀκαδημιῶν, κληρικοί ἢ λαϊκοί, πού καλύπτουν μὲ ἐπάρκεια στὸ πρόγραμμα τῶν σπουδῶν τους, τοὺς πρὸς διδασκαλία τομεῖς. Μάλιστα ἡ ἀπόδειξη διδακτικῆς ἢ καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐμπειρίας θεωροῦνται βασικά κριτήρια γιὰ τὴν ἀξιολόγηση καὶ ἐπιλογή τῶν πιὸ ἱκανῶν διδασκόντων.

Μὲ τὴ συμπλήρωση ἐπιτυχῶς ὀλοκλήρωσης τῆς φοίτησης τῶν δύο (2) ἐξαμῆνων καὶ τὴν ἀπόκτηση Βεβαίωσης Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης οἱ καταρτιζόμενοι καλοῦνται νὰ πάρουν μέρος στὶς τελικὲς Ἐξετάσεις Πιστοποίησης, πού διενεργοῦνται δις ἀνὰ ἔτος, ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἕνα θεωρητικὸ (γραπτὴ δοκιμασία) καὶ ἕνα πρακτικὸ μέρος (προφορικὴ δοκιμασία) καὶ ἐποπτεύονται ἀπὸ τὴν Κεντρικὴ Ἐξεταστικὴ Ἐπιτροπὴ Πιστοποίησης Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης. Μόνον μὲ τὴν ἐπιτυχία των καὶ στὰ δύο αὐτὰ μέρη τῶν τελικῶν ἐξετάσεων οἱ ὑποψήφιοι ἀποκτοῦν τὸ Δίπλωμα Ἐπαγγελματικῆς Κατάρτισης. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι πού ἀποτυγχάνουν μποροῦν νὰ μετέχουν ἐκ νέου στὶς τελικὲς ἐξετάσεις χωρὶς περιορισμὸ καὶ ὅποτεδήποτε αὐτὲς διενεργοῦνται.

4. Οἱ τομεῖς ἀπασχόλησης τῶν ἀποφοίτων τοῦ Ι.Ε.Κ.

Στὴν παράγραφο τοῦ Κανονισμοῦ πού γίνεται λόγος γιὰ τοὺς τομεῖς ἀπασχόλησης τῶν ἀποφοί-

των (Job Profile) τῆς σχετικῆς ἐιδικότητας ἀναφέρονται ὁ Ἐφημεριακὸς Κληρὸς (γιὰ τοὺς ἄρρενες), ἡ εκκλησιαστικὴ διακονία στὶς Ἱερὲς Μητροπόλεις καὶ Ἐνορίες καὶ οἱ διάφοροι ὀργανισμοὶ καὶ φορεῖς τῆς κοινωνικῆς μέριμνας. Εἰδικότερα οἱ λαϊκοὶ μποροῦν νὰ στελεχώσουν τὴν ὀργάνωση τῶν διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐνοριῶν, τὸ ποιμαντικὸ καὶ κατηχητικὸ ἔργο τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ Ἐνοριῶν, ἀκόμη καὶ τοὺς χοροὺς τῶν Ἱεροψαλτῶν. Ἐν τέλει δύναται νὰ στελεχώσουν καὶ διάφορα κοινωνικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα, ὅπως ὑπερηλικῶν, χρονίως πασχόντων, προσφύγων, μεταναστῶν καὶ ἄλλα.

Ἄντι ἐπιλόγου

Ὁ ὑποφαινόμενος εἶχε τὴν εὐκαιρία, πέρα ἀπὸ τὴ διακονία του στὰ σχολεῖα τῆς δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, νὰ διδάξει ἀπὸ συστάσεως τῶν εκκλησιαστικῶν Ι.Ε.Κ. καὶ γιὰ τέσσερα συναπτά ἐξάμηνα στὸ εἰδικὸ πρόγραμμα εκκλησιαστικῆς κατάρτισης τοῦ Ι.Ε.Κ. Νεαπόλεως Θεσσαλονίκης τὸ μάθημα τοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Λειτουργικῆς Κατάρτισης. Χωρὶς ἐνδοιασμὸ μποροῦμε νὰ ὑποστηρίξουμε πῶς, ὁ σκοπὸς τῆς εκκλησιαστικῆς εκπαίδευσης, ὅπως τὸν περιγράψαμε στὴν εἰσαγωγὴ, μπορεῖ ἀναμφιβόλως νὰ ὑλοποιηθεῖ καὶ μέσα ἀπὸ τὴ λειτουργία τῶν σχολῶν αὐτῶν. Κατὰ συνέπεια συστήνουμε στοὺς ὑποψηφίους κληρικούς, ἀλλὰ καὶ γενικότερα στοὺς νέους καὶ στὶς νέες πού ἀγαποῦν τὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ νὰ στηρίξουν αὐτὸν τὸ νεοσύστατο θεσμὸ. Ἐτσι θὰ ἔχουν τὴ δυνατότητα ὄχι μόνον νὰ γίνουν κοινωνοὶ τῶν ἀξιῶν τῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς πίστεως καὶ παράδοσης, τῆς πνευματικῆς δημιουργίας καὶ πολιτιστικῆς κληρονομίας τῆς ἀπανταχοῦ ὀρθοδοξίας, ἀλλὰ ταυτοχρόνως θὰ καταστοῦν ἱκανοὶ διακονώντας τὴν ὀρθόδοξη ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησία, καὶ ὄχι μόνον, νὰ μεταλαμπαδεύσουν στοὺς πιστοὺς της, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἕνα πνεῦμα ἀγάπης καὶ συνεργασίας μὲ ἀπώτερο στόχο τὴν ἀρμονικὴ συνύπαρξη σὲ ἔθνικὸ καὶ οἰκουμενικὸ ἐπίπεδο.

Σ.Σ. Ὁ συγγραφέας συνόδευε τὸ ἄρθρο μὲ πλούσιο ὑπομνηματισμὸ. Σὲ συνεννόηση μαζί του –καὶ τὸν εὐχαριστοῦμε– οἱ ὑποσημειώσεις ἀπαλείφθηκαν λόγω τῆς μορφῆς τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἐλλείψεως χώρου.

Του Πρωτ. κ. Βασιλείου Θερμού

Γτόν Πειραιά έζησε και διέπρεψε ποιμαντικά μία έκλεκτή μορφή της ιερωσύνης, ο π. Γεώργιος Μακρής (1871-1942). Έπρόκειτο για φλογερό κληρικό, ο οποίος συνδύαζε τη δράση με τη ταπείνωση, όπως φαίνεται και από το ημερολόγιό του. Σε βιβλιαράκι που εκδόθηκε πρό έτων (πρωτοπρεσβ. Ίγνατίου Παπασπηλιοπούλου *Μνήμη πρωτοπρεσβυτέρου πατρός Γεωργίου Μακρή*, έκδ. Όρθόδοξος κυψέλη) δημοσιεύονται αποσπάσματα, δείγματα της συντριβής του και της αυτομεμφίας του, της ποιμαντικής αγωνίας του και της ευρύτητας του πνεύματός του.

Τò «κάτι άλλο» που λείπει

Έτσι λοιπόν γράφει κάποιου Σαββατόβραδο: «Έπερασαν δεκαέξ μέρες και δεν έλειψα κανένα πρωινό από τον Όρθρο και την καθημερινή Θεία Λειτουργία στον Ναόν μου... Άλλ' όμως ήλθαν πολλές στιγμές που έσκέφθηκα ότι δεν είναι ή μυστική κατάνυξις μόνη που χρειάζεται- κάτι τί άλλο χρειάζεται ακόμη στερεότερο, ακόμη δυνατώτερο για την ψυχή, και αυτό τό κάτι άλλο λείπει από την Έκκλησίαν μας... Πολλά διαβάσματα αλλά όλίγη προσευχή θερμή και κατανυκτική. Πολλή ψαλμωδία αλλά πολύ όλίγη ύμνολογία που να έμβαινει μέσα στην ψυχή».

Λόγω της λεπτής συνειδήσεώς του, όμως, δεν αποδέχεται τους ευγενείς του πόθους ανεξέταστα και χωρίς άμφιβολίες. Κραυγάζει χαρακτηριστικά: «Θεέ μου, φώτισε με και διόρθωσέ με αν δεν ήξεύρω τί λέγω!» Για να διευκρινίσει περαιτέρω: «Θέλω αυτό τον ίδιο κατανυκτικό ρυθμό που έχει ή Έκκλησία να τον έβλεπα ένωμένο με μία μεγαλύτερη θετικότητα. Δεν θέλω μόνο τὰ κανδήλια και τὰ φώτα, τό λιβάκι και τὰ κεριά, τὰ ιερά άμφια και τὰς τυπικάς

πράξεις της λατρείας μαζί με ένα μουρμούρισμα του Ίερέως και του ψάλτου, από τό όποϊον πολύ όλίγο έχει να καταλάβει κανείς (όπως γίνεται μάλιστα), δεν θέλω αυτά μόνα να ενεργούν ύποβλητικώς εις την ψυχήν. Θέλω μαζί με αυτά από την προσευχή και από την ιερά ύμνωδία να κεντρίζεται ό νοϋς και ή καρδιά... Ό, Θεέ μου, δεν ήξεύρω ίσως τί θέλω! Θέλω την Έκκλησία μου έτσι όπως είναι αρχαιοπρεπή και γεραρά, μα θέλω μαζί και κάτι που θά της έδινε μεγαλύτερη ζωή».

Είναι φανερό ότι ό εύσυνειδητος αυτός λειτουργός του Θεού διακατέχεται από την αγωνία να συμμετέχει ό πιστός στη Λατρεία κατανοώντας την, χωρίς φυσικά να ξεφεύγει προς την προτεσταντικοποίησή της, όπως ρητά σημειώνει άλλοϋ. Με άπλά λόγια, να ξέρει τί λείπει στον Θεό δια της κοινής προσευχής. Και ίκετεύει: «Φύγετε μακράν μου, ώ σεις κακές και όλέθριες σκέψεις είτε ένός ψευδοφιλελευθερισμοϋ είτε ένός ύποκριτικοϋ και φανατικοϋ ψευτοκαλογερισμοϋ. Και σύ, ώ Πνεϋμα του Θεοϋ μου, κράτησέ με εις τὰ κανονικά και γνήσια του άληθινοϋ Εϋαγγελίου μέτρα!»

Άλλ' άς δοϋμε δι' όλίγων τί άπαντοϋν οί Πατέρες μας στη αγωνία που γεννά αυτό τό φρόνημα της ύπευθυνότητας. Ό άββας Δωρόθεος γράφει: «Όφείλουμε λοιπόν και έμεις να ψάλλουμε με πνευματική άγρύπνια και να συγκεντρώνουμε την προσοχή μας στο βάθος και στο νόημα των λόγων των άγίων, για να μην ψάλλει μόνο τό στόμα, όπως λέγει τό Γεροντικό, αλλά να ψάλλει και ή καρδιά μαζί του». (Διδασκαλία ιζ', Έργα άσκητικά, έκδ. Έτοιμασία, Έρεās Μονής Άγίου Ίωάννου Προδρόμου Κάρει, 1981, σ. 375. Άναφέρεται στο άπόφθεγμα του άββα Ήλία «Εάν μη ό νοϋς ψάλλη μετά του σώματος, εις μάτην ό κόπος»).

Τὰ έρωτήματά σας και οί προτάσεις σας να άπευθύνονται στον π. Βασίλειο Θερμό, Έρατοϋς 11, Παλλήνη 153 51 ή στο thermosv@otenet.gr.

Στή συνέχεια ό άγιος Μάξιμος, διδάσκει ότι «οί ιερές μνήσεις (δηλ. ή Λατρεία) δεν έξαντλούνται στην ψιλή μόνο άκοή και έκφώνηση, αλλά άπαιτοϋν να ακολουθεί ή διάνοια και ή κατανόηση των ύμνων. Έτσι και αυτοί που ζοϋν κατά Θεόν συνδέονται πρώτα μαζί Του και κατόπιν προξενοϋν τό ίδιο στους άλλους, τελειοποιοϋνται και ύστερα τελειοποιοϋν» (Σχόλια εις τό Περί της έκκλησιαστικής ιεραρχίας, 1, ΕΠΕ 14Ε, 335). Έδώ συσχετίζεται ή έλλογη βίωση της Λατρείας με την δυνατότητα έπιτυχοϋς ιεραποστολής. Εϋκαιρία να αναλογιστοϋμε γιατί χάσαμε τό άποστολικό μας φρόνημα...

Ό μέγας Φώτιος έξ άλλου, άπαντώντας σε σχετικό έρώτημα τοποθετείται ως έξης: «Δεν είναι μικρό προς κατηγορία, τό να ψάλλεις κάθε μέρα και ούτε μία φορά να μην έχεις ζητήσει να μάθεις τό νόημα αυτών που ψάλλεις. Διότι είναι νωθρότητα και άδιαφορία έσχατη τό να μελετάμε τον ψαλμό από την πρώτη ήλικία έως τὰ έσχατα γηρατιά, και να γνωρίζουμε τὰ λόγια μόνο άδεια από νόημα, και να καθόμαστε δίπλα σε καλά κρυμμένο θησαυρό, και να περιφέρουμε χρηματοφυλάκιο σφραγισμένο, και ούτε την περιέργεια να μην έχει κανείς να μάθει τί τέλος πάντων σημαίνει αυτό που λέγεται». Στή συνέχεια δέ, άπαντώντας στην έρώτηση τί σημαίνει ό ψαλμικός στίχος «φωνή μου προς Κύριον έκέκραξα, φωνή μου προς Κύριον έδεήθην» (Ψαλμ. 141: 2), γράφει τό έξης διαφωτιστικό: «Φωνή δεν όνομάζει την ένταση της αναπνοής αλλά την σωστά διατεταγμένη σκέψη (συντεταγμένη διάνοϊαν)» (Τὰ Άμφιλόχεια, Έρωτήσεις 290-291, ΕΠΕ 3, 471).

Άργότερα, συμβουλεύοντας τους μοναχοϋς του ό άγιος Συμεών ό Νέος Θεολόγος με την έγνοια να οικοδομήσουν μέσω της Λατρείας άληθινή πνευματική ζωή, τους προτρέπει: «Πρέπει κανείς... να έχει σταθερό τό βλέμμα και την ψυχή και να προσέχει μόνο την ψαλμωδία, την ανάγνωση και τη δύναμη των ψαλλομένων λόγων και αναγνωσκομένων λόγων της Άγίας Γραφής, όσο περισσότερο μπορεί, για να μην περάσει από μέσα του κάποιος από τους λόγους αυτούς άργός, αλλά ή ψυχή του, τρεφόμενη από όλα αυτά, να φτάσει στην κατάνυξη, στην ταπείνωση και στον θείο φωτι-

σμό του Άγίου Πνεϋματος». (Κατηχητικός λόγος κς', 2, ΕΠΕ 19Δ, 317). Άγωνία να μην πάει χαμένο κάτι από τὰ νοήματα! Σήμερα πασχίζουμε να προσλάβουμε κάποιες σταγόνες...

Τέλος, στη σύγχρονη έποχή ό άγιος Νεκτάριος, συμβουλεύοντας τις μοναχές στο ξεκίνημα της πορείας τους σχετικά με την ύμνωδία, γράφει την 1 Νοεμβρίου 1905: «Θέλω οί λόγοι να όμιλώσιν εις την καρδίαν σας. Θέλω να μη έκτελήτε τύπον προσευχής, αλλά λατρεία, διότι ή καρδιά εκ της λατρείας ίκανοποιείται και οϋχι εκ των τύπων, οϋχι εκ της άναγνωσεως όλων των κανόνων, οϋτινες έγράφησαν δια τον πανηγυρισμόν των άγίων, αλλά εκ του ποιού της προσευχής. Έπιθυμώ να με έννοητε τί λέγω». (Μοναχοϋ Θεοκλήτου Διονυσιάτου Ό άγιος Νεκτάριος Αίγίνης ό θαυματουργός, έκδ. Όρθόδοξος κυψέλη, 1979, σ. 244).

Μέσα στη διαχρονική πατερική μέριμνα, της οποίας ό άγιος συνιστά έαυτόν πλήρη μέτοχο και διάδοχο, να κατανοοϋνται τὰ λατρευτικά κείμενα προκειμένου να γονιμοποιοϋν πνευματικά την ψυχή, προτείνει ακόμη και μείωσή τους ώστε ή ποσότητα να μην βλάψει την ποιότητα! Κάτι έντελώς αντίθετο προς τη σημερινή κατάσταση κατά την όποία διαβάζονται δυό και τρεις κανόνες και ψάλλονται πάμπολλα τροπάρια, αλλά με τέτοιο άσθμαίνοντα ρυθμό και έλλειψη ενκρίνειας ώστε σχηματίζει κανείς την έντύπωση ότι όλο αυτό γίνεται ψυχαναγκαστικά, έπειδή «πρέπει» να διαβαστούν και να ψαλοϋν, άποσυνδεδεμένα από τους πραγματικούς ανθρώπους που παρευρίσκονται. Κατά τον άγιο Νεκτάριο αυτό δεν άποτελεί Λατρεία αλλά τύπο...

Άς ήσυχάσει λοιπόν ή ανήσυχη καρδιά σου, σεβάσμε γέροντα. Όχι μόνο δεν άποκλίνουν οί σκέψεις σου από τό γνήσιο εϋαγγελικό πνεϋμα αλλά άποτελοϋν συνέχειά του. Έμεις άπομένει να δοϋμε τί θα κάνουμε τώρα πιά, σε μια έποχή με άφθονία θεολογικών πηγών οί όποιες μάς κρίνουν. Οί πατερικές ύποθήκες μάς αφήνουν έκθετους, συνιστοϋν βαρεία κληρονομία και μάς ύποχρεώνουν να αναλάβουμε δράση τόσο για τους έαυτούς μας όσο και για τους ψάλτες μας, αν δεν θέλουμε ή καύχησή μας για την όρθόδοξη άλήθεια, με την όποία εϋλογηθήκαμε, να παραμείνει άδεια και κούφια.

ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΟΜΟΡΦΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Του Άρχιμ. Δανιήλ Σάπικα, ιατροῦ

ΑΥΟ ΑΝΔΡΕΣ, και οι δύο σοβαρά άρρωστοι, έμεναν στο ίδιο δωμάτιο ένός νοσοκομείου.

Ό ένας άνδρας άφηνόταν να σηκωθεί όρθιος στο κρεβάτι του για μία ώρα κάθε απόγευμα για να κατέβουνε ύγρά από τα πνευμόνια του.

Τό κρεβάτι του βρισκόταν δίπλα στο μοναδικό παράθυρο του δωματίου.

Ό άλλος άνδρας έπρεπε να περνάει όλη την ώρα του ξαπλωμένος.

Οί άνδρες μιλούσαν για ώρες αδιάκοπα. Μιλούσαν για τις γυναίκες τους και τις οικογένειές τους, τα σπίτια τους, τις δουλειές τους, τή θητεία τους στο στρατό, που πήγαν διακοπές.

Κάθε απόγευμα, όταν ό άνδρας δίπλα στο παράθυρο μπορούσε να σηκωθεί, περνούσε την ώρα του περιγράφοντας στον «συγκάτοικό» του όλα όσα μπορούσε να δεί έξω από τό παράθυρο.

Ό άνδρας στο άλλο κρεβάτι άρχιζε να ζει για αυτές τις περιόδους μίας ώρας όπου μπορούσε να άνοιχτεί και να ζωογονηθεί ό δικός του κόσμος από όλη τή δραστηριότητα και χρώμα από τόν κόσμο εκεί έξω.

Τό παράθυρο έβλεπε ένα πάρκο με μία όμορφη λιμνούλα.

Πάπιες και κύκνοι έπαιζαν στα νερά ένω παιδιά άρμένιζαν τα παραβάκια τους. Έρωτευμένοι νέοι περπατούσαν χέρι-χέρι άνάμεσα σε κάθε χρώματος λουλούδια και μία ώραία θέα του όρίζοντα τής πόλης άπλωνόταν στο βάθος.

Καθώς ό άνδρας στο παράθυρο περιέγραφε όλο αυτό με θεσπέσια λεπτομέρεια, ό άνδρας στο άλλο μέρος του δωματίου έκλεινε τα μάτια του και φανταζόταν αυτό τό γραφικό σκηνικό.

Ένα ζεστό απόγευμα, ό άνδρας στο παράθυρο περιέγραφε μία παρέλαση που περνούσε.

Άν και ό άλλος άνδρας δέν μπορούσε να άκούσει τή φιλαρμονική - μπορούσε να τή δεί στο μάτι του μυαλού του καθώς

ό κύριος δίπλα στο παράθυρο τό άπεικό-νιζε με παραστατικές λέξεις.

Μέρες, βδομάδες και μήνες πέρασαν. Ένα πρωί, ή πρωινή νοσοκόμα ήρθε να τους φέρει νερά για τό μπάνιο τους μόνο για να δεί τό άψυχο σωμα του άνδρα δίπλα στο παράθυρο. Είχε πεθά-νει ειρηνικά στον ύπνο του.

Ξαφνιάστηκε και κάλεσε τους θεράπο-ντες ιατροῦς να πάρουν τό νεκρό σωμα.

Όταν θεωρήθηκε πρέπον, ό άλλος άνδρας ρώτησε άν θα μπορούσε να με-ταφερθεί δίπλα στο παράθυρο. Έ η νοσο-κόμα εύχαρίστως έκανε την άλλαγή, και έφ’ όσον σιγουρεύτηκε ότι ό άνδρας αισθανόταν άνετα, τόν άφησε μόνο.

Σιγά, έπώδυνα, στήριξε τόν έαυτό του στον ένα του άγκώνα να δεί για πρώτη φορά του τόν έξω κόσμο. Πάσχισε να γείρει να δεί έξω από τό παράθυρο δίπλα στο κρεβάτι.

Άντίκρισε ένα λευκό τοίχο.

Ό άνδρας ρώτησε τή νοσοκόμα τί μπο-ρεί να άνάγκασε τό συχωρεμένο συγκά-τοικό του να περιγράψει τόσο έξοχα πράγματα έξω από τό παράθυρο.

Έ η νοσοκόμα άποκρίθηκε πως ό άνδρας ήταν τυφλός και δέν μπορούσε να δεί ούτε τόν τοίχο.

Πρόσθεσε, “Ίσως ήθελε άπλά να σου δώσει θάρρος”.

Έπίλογος:

Υπάρχει πελώρια εύτυχία στο να κά-νεις τους άλλους εύτυχισμένους, παρά τή δική σου κατάσταση.

Μοιρασμένη λύπη είναι μισή λύπη, αλλά ή εύτυχία, όταν μοιράζεται, διπλα-σιάζεται.

Άν θές να νιώθεις πλούσιος, άπλά μέ-τηρησε όλα τα πράγματα που έχεις που δέν άγοράζονται με χρήματα.

Τό σήμερα είναι ένα δωρο, γι’ αυτό άποκαλείται «Τό παρόν».

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Του κ. Κωνσταντίνου Χολέβα

Ιστορική Συλλογή Ύμνων από τήν Μονή Παντοκράτορος

Άπό τήν Έρα Μονή Παντοκράτορος του Άγίου Όρους έξεδόθη μία ιστορική συλλογή Ύμνων και Εύχών υπό τόν τίτλο «Θηκαράς». Έ η συλλογή αυτή είναι γνωστή από τόν ΙΔ’ αιώνα και άπε-τέλεσε τό κατ’ έξοχήν άγιορειτικό προσευχητά-ριο. Έ η πρώτη έντυπη έκδοση έγινε στην Βενετία τό 1643. Ό συγγραφέας της, μοναχός από τήν Κωνσταντινούπολη, δέν θέλησε να φανερώσει τό όνομά του χρησιμοποιώντας ως ψευδώνυμο τό διακόνημα του έργοχείρου του (Θηκαράς: κατα-σκευαστής θηκών μαχαριών). Άπό τόν αριθμό των χειρογράφων που διασώζουν τήν συλλογή αυτή φαίνεται ότι ήταν τό πλέον πολυδιαβασμέ-νο βιβλίο κατά τους αιώνες που άκολούθησαν. Έ η συλλογή του Θηκαρά περιλαμβάνει: α) Τό Όρο-λόγιον των θείων Ύμνων, τό όποιο είναι συ-μπλήρωμα στην καθημερινή Όρολόγιο Άκολου-θία, β) τήν Άσκητική Άκολουθία για τήν περί-οδο τής Μεγάλης Τεσσαρακοστής και γ) τα Χαρο-ποια Πένθη. Έπί πλέον στα χειρόγραφα άνευρί-σκονται σχετικά εισαγωγικά κείμενα του ίδιου του συγγραφέως των Ύμνων ως και άλλα κείμε-να παλαιών συγγραφέων και σχολιαστών. Έ η έκδοση τής Μονής Παντοκράτορος που έχουμε στα χέρια μας (Άγιον Όρος 2008) άποτελεί τήν πρώτη πλήρη έντυπη έκδοση του Θηκαρά, ή όποία έλαβε ύπ’ όψιν της συνολικά 18 χειρόγρα-φα. Περιλαμβάνει επίσης ειδικό εισαγωγικό ση-μείωμα του Άναπλ. Καθηγητού τής Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Παναγιώτου Σκαλτσή. Ό Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρ-θολομαίος, ό όποιος προλογίζει τήν έκδοση, έχει άξιολογήσει ως έξης τόν Θηκαρά: «Τα γλυκύτε-ρα μέλιτος και κηρίου κατασκευαστικά κείμενα του σπουδαίου τούτου βιβλίου έχρησιμοποιήθησαν κατά τό παρελθόν υπό πλήθους Όρθοδόξων έργατων του νοερού άθλήματος τής προσευχής... Έ έν λόγω έκδοσις θα καταστήσει εύπρόσιτον κτήμα πολλών πιστών τόν άνέκδοτον τούτον θη-

σαυρόν και ούτω θα συμβάλη ούσιαστικώς εις τήν προσευχητικήν επίδοσιν πλείστων όσων φι-λοθέων άδελφών Χριστιανών».

Έ η Μητρόπολις Μαντινείας και Κυουριάς τιμά κληρικούς

Άπό τό πάντοτε ενδιαφέρον και πλούσιο σε ύλη περιοδικό ΑΛΙΕΥΣ τής Έρας Μητροπόλεως Μα-ντινείας και Κυουριάς (τεύχος Όουλίου-Σεπτεμ-βρίου 2008) άναδημοσιεύουμε μία εύχάριστη είδηση, ή όποία αναφέρεται στην άπονομή του δικαίου έπαίνου σε τρεις παλαιμάχους κληρι-κούς: «Στόν ιστορικό Έπεό Ναό τής Παναγίας στο Βαλτέτσι, όπου και τα Κολοκοτρωναίικια λημέ-ρια μοσχοβολούν Χριστό και Έλλάδα, τήν Κυ-ριακή 24η Αυγούστου 2008, στις 7 τό απόγευμα, ό Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Άλέξαν-δρος άπένευσε τόν δικαιο έπαινο και τήν πρέπου-σα τιμή σε τρεις σεβάσμιους Κληρικούς μας, που τώρα -μετά από πολυετή διακοουία- έφησυχά-ζουν ως συνταξιούχοι, άπολαμβάνοντες τήν καθο-λική αναγνώριση και εύγνωμοσύνη του Λαού που ό Κύριος τούς ένεπιστεύθη να ποιμάνουν. Μετά τήν Άκολουθία του Έσπερινού, κατά τήν όποία έψαλε ό βυζαντινός χορός του Μητροπολι-τικού Ναού του κ. Βασιλείου Γεωργαρά, ό Σεβα-σμιώτατος σε προσλαλιά του έρμήνευσε τόν λόγο για τόν όποιο προσεκάλεσε όλους στην σεμνομε-γαλόπρεπη αυτή Σύναξη, δηλαδή τήν όφειλή τής τοπικής μας Έκκλησίας στα πρόσωπα των τριών τιμωμένων κληρικών μας, οι όποιοι ήσαν: α) συ-νταξιούχος έφημέριος Βαλτετσίου, πρωτοπρεσβύ-τερος Χρήστος Σαραντόπουλος, β) συνταξιούχος έφημέριος Μάκρης, πρωτοπρεσβύτερος Παναγιώ-της Θεοδωρόπουλος και γ) συνταξιούχος έφημέ-ριος Δάφνης, πρωτοπρεσβύτερος Κωνσταντίνος Παπανικολάου και άκολούθως έδωσε τόν λόγο στον Πρωτοσυγκελλεύοντα τής Έρας Μητροπό-λεως Άρχιμ. Θεόκλητο Άθανασόπουλο να πα-ρουσιάση τους τιμωμένους στο άκροατήριο που κατέκλυσε τόν Έπεό Ναό και τόν περιβάλλοντα αυτόν χώρο. Ό π. Θεόκλητος πριν αναφερθή στα

υπό τιμήν πρόσωπα, ωμίλησε με γλαφυρότητα για τὸ μεγαλειὸ τοῦ Ἱεροῦ Μυστηρίου τῆς Ἱερωσύνης, ὅπως τὸ βιώνει ἡ ὀρθόδοξη πνευματικότητα. Ἱερωσύνη, εἶπε, εἶναι διακονία, εἶναι «δύναμις» Ὑπηρετικῆ τῶν Ἱερῶν, καθότι ἡ Θεία Χάρις ἐνεργεῖ τὰ πάντα στὴν Ἐκκλησία, ὁ δὲ Ἱερεὺς εἶναι μόνον ὑπηρετῆς τῆς, αὐτὸς ποὺ ὑπηρετεῖ τὰ Ἱερά, ὁ Κληρικὸς, χάρις στὴ θαυματουργὸ παρουσία τοῦ Παρακλήτου, ποὺ γίνεται τὸ τίμιο καὶ πολύτιμο ἄμφιο καὶ ἔνδυμά του, περιβάλλεται με πνευματικὴ ἐξουσία καὶ μεταβάλλεται σὲ ἅγιο-σμένο καὶ χαριτωμένο πρόσωπο.

Ποιμαντικὴ Γάμου καὶ Οἰκογένειας

Μὲ μεγάλη χαρὰ λαμβάνουμε κάθε φορά τὰ συγγραφικὰ πονήματα τοῦ κ. Ἀλεξ. Σταυρόπουλου, Ὁμοτίμου Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τακτικοῦ ἐπὶ πολλὰ ἔτη συνεργάτου τῶν περιοδικῶν ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ καὶ ΕΚΚΛΗΣΙΑ. Τὸ πρῶτο εἶναι ἕνα σύντομο κείμενο ὑπὸ τὸν τίτλο «Γάμος καὶ Οἰκογένεια στὸν Ἱερό Χρυσόστομο» καὶ ἐξεδόθη ἀπὸ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Φθιώτιδος. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 30 σελίδες καὶ προλογίζεται ἀπὸ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Νικόλαο. Τὸ δεύτερο ἔχει τίτλο «Ποιμαντικὴ Γάμου καὶ Οἰκογενείας» καὶ ἐξεδόθη ἀπὸ τὴν ἐκδόσεις ΑΡΜΟΣ, Ἀθήναι 2008. Ἔχει 180 σελίδες καὶ περιλαμβάνει ἄρθρα καὶ ὁμιλίες τοῦ συγγραφέως σὲ ἐκκλησιαστικὰ περιοδικὰ καὶ σὲ ἐπιστημονικὰ συνέδρια. Ἀπὸ τὸ δεύτερο αὐτὸ βιβλίο παραθέτουμε ὀρισμένες σκέψεις τοῦ κ. Σταυρόπουλου, ὁ ὁποῖος ἔχει μελετήσει εἰς βάθος ὡς γνώστης τῆς Θεολογίας καὶ τῆς Ποιμαντικῆς Ψυχολογίας τὰ προβλήματα τοῦ γάμου καὶ τῆς οἰκογενείας: «Ἡ κοινωνία τῶν φύλων μέσα στὸ γάμο συνιστᾷ θεόδοτη πραγματικότητα ἱκανὴ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὸ σχέδιο ζωῆς τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ νὰ ταιριάξουν τὰ φύλα μὲ αὐτὸ τὰ δικά τους σχέδια. Στὸ σχέδιο αὐτὸ περιλαμβάνεται ἡ ἔνταξη τοῦ γάμου μέσω τοῦ μυστηρίου τοῦ γάμου στὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας. Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον, ὁ γάμος, τὸν ὁποῖον ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία ἀποκαλεῖ «μικρὴ Ἐκκλησία», ἀναπτύσσεται καὶ αὐξάνει μέσα στὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας ποὺ ζωοπεῖται ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα. Μιλώντας γιὰ ὀρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ στὴ συνάφειά τῆς με τὸν γάμο δὲν ἐνοῦμε τίποτε περισσότερο ἢ τίποτε λιγότερο

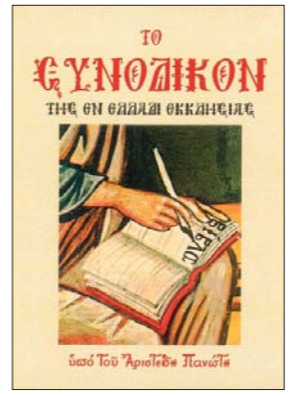
ἀπὸ τὸ γάμο ἔτσι ὅπως αὐτὸς προσκαλεῖται νὰ ζήσει μέσα στὴν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας, γιὰ νὰ ζήσει, νὰ χαίρεται καὶ νὰ περισσεύει. Θὰ ἔλεγα ὅτι ἡ ὀρθόδοξη πνευματικὴ ζωὴ εἶναι ἐγγύηση, ὁ ἀρραβώνας, δηλαδή γιὰ νὰ ζήσει ὁ γάμος. Πνευματικὴ ζωὴ εἶναι ἡ ζωὴ ποὺ ζοῦμε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, κατενώπιον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὰ πλαίσια τῆς Ἐκκλησίας. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα περιβάλλει με τὴ δύναμή Του καὶ τὴ χάρι Του κάθε γαμήλια ἀνθρώπινη σχέση ποὺ δεσμεύεται «εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν» (Ἐφεσίους 5,32). Μεταμορφώνει καὶ μεταβάλλει τὴ σχέση ἀνδρα-γυναικίας σὲ μικρὴ ἐκκλησία». Εὐχόμεθα στὸν κ. Ἄλ. Σταυρόπουλο νὰ συνεχίσει τὴν δημιουργικὴ ἐπιστημονικὴ καὶ συγγραφικὴ του δραστηριότητα με τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Καλὰ Χριστούγεννα

Καὶ ἐφέτος θὰ ὑπάρξουν ἀρκετοὶ συμπολίτες μας, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐορτάσουν Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό. Θὰ προτιμήσουν τὰ ρεβεγιόν, τὰ ξενύχτια, τὰ λουκούεια γεύματα καὶ τὴν κοσμικὴ συναντήσεις καὶ θὰ στερήσουν ἀπὸ τὴν ψυχὴ τους τὴν δυνατότητα συμμετοχῆς στὸ μυστήριον τῆς Σαρκώσεως τοῦ Θεοῦ Λόγου. Ἄς προσπαθήσουμε ὅλοι μας νὰ φέρουμε πὺδ κοινὰ στὴν λατρευτικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας μας αὐτοὺς τοὺς ἀδελφούς μας. Ἄς τοὺς μιλήσουμε με ἀγάπη καὶ κατανόηση γιὰ τὸ πραγματικὸ μήνυμα τῶν Χριστουγέννων. Ἄς τοὺς βοηθήσουμε με τὴν ἔμπρακτη συμμετοχὴ μας στὴν πνευματικὴ προετοιμασία, στὴ νηστεία, στὴν Θεία Λατρεία. Ἄς τοὺς ἐξηγήσουμε με ἀπλὰ λόγια ἀπὸ ποῖον πνευματικὸ θησαυρὸ ἀποκόπτουν τὴν ζωὴ τους. Ἄς τοὺς προτρέψουμε νὰ πάρουν μαζί τους στὴν Χριστουγεννιάτικη Λειτουργία καὶ τὰ παιδιὰ τους. Ἄς τοὺς θυμίσουμε τὰ θαυμάσια Χριστουγεννιάτικα βιβλία ποὺ μποροῦν νὰ διαβάσουν καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ παιδιὰ τους. Ἄς τοὺς μιλήσουμε γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀνάγκη τὴν ὑλικὴ καὶ ἠθικὴ συμπαράστασή μας αὐτὲς τὶς ἡμέρες. Ἄς βοηθήσουμε τοὺς συνανθρώπους μας, τοὺς φίλους, τοὺς συγγενεῖς μας νὰ μὴν περάσουν Χριστούγεννα χωρὶς Χριστό. Καὶ ἄς εὐχηθοῦμε ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος νὰ ἀποτελέσει γιὰ τὸν καθένα μας μία εὐκαιρία ψυχικῆς ἀναγεννήσεως. Εὐχομαι σὲ ὅλους Καλὰ καὶ Ὀρθόδοξα Χριστούγεννα!

ΒΙΒΛΙΟ

παρουσίαση

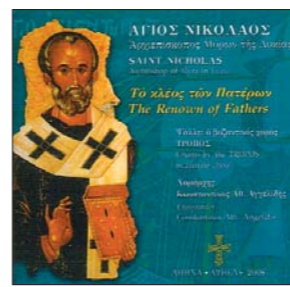
Ἀριστείδη Πανώτη Τὸ ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ τῆς ἐν Ἑλλάδι Ἐκκλησίας Α΄

Θὰ χρειάζονταν πολλές σελίδες γιὰ νὰ περιγράψῃ κάποιος ἕνα βιβλίο ζωῆς, ὅπως τὸ προκείμενο, τοῦ γνωστοῦ θεολόγου, Ἀρχοντος Μεγάλου Ἱερομνήμονος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχεῖου κ. Α. Πανώτη. Ὁ συγγραφέας, στὸν Α΄ τόμο τοῦ ἔργου του αὐτοῦ παραθέτει ἀνάγλυφη τὴν σχέση τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος ἀρχικὰ με τὴν Παλαιὰ καὶ κατόπιν με τὴν Νέα Ρώμη. Μὲ παιδεία λιπαρὴ καὶ με μακροχρόνια ἔρευνα καὶ τεκμηρίωση, ταυτόχρονα ὁμως καὶ με

ΛΙΤΣΑ Ι. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ

ΔΙΣΚΟ

παρουσίαση

Ἅγιος Νικόλαος Ἀρχιεπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας «Τὸ ΚΛΕΟΣ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ»

«Κανὼνα πίστεως καὶ εἰκόνα πραότητος, ἐγκρατείας διδάσκαλον ἀνέδειξέ σε τῆ ποιμνῆ σου ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια· διὰ τοῦτο ἐκτίσω τῆ ταπεινώσει τὰ ὑψηλά, τῆ πτωχείᾳ τὰ πλούσια...»

Μὲ αὐτὴ τὴν πολὺ εὐστοχη σκιαγράφηση μᾶς παρουσιάζει τὸ ἀπολυτίκιο, τὴ σεπτῆ μορφή καὶ τὰ γνωρίσματα τῆς ἀγιότητος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μύρων τῆς Λυκίας Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ. «Τὸ τῆς Τριάδος καθαρὸν ἐνδιαίτημα», «Ὁ στύλος τῆς Ἐκκλησίας», «Ἡ μυροθήκη τοῦ Πα-

λόγο διαυγῆ καὶ σαφῆ, ἀναδεικνύει τὴν ἀνάγκη τοῦ «πολιτεύεσθαι» διαχρονικὰ σύμφωνα με τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες, ὥστε νὰ μὴ διαταράζεται ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ εἰρήνη, ὅπως μαρτυροῦν ἀστοχίαις διαφόρων παραγόντων ποὺ παρατίθενται καὶ ποὺ συνετέλεσαν κατὰ καιροὺς στὴν ἀποδυνάμωση τοῦ συνοδικοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας με ἀποτέλεσμα τὴν πνευματικὴ καὶ κανονικὴ ἀταξία. Προβάλλεται ἡ συνεργασία τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ Βυζαντίου καὶ τῶν συγχρόνων τοὺς ἐκκλησιαστικῶν ταγῶν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν αἱρέσεων καὶ διευκρινίζεται ὁ τρόπος μεταβάσεως τοῦ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ κόσμου στὴν κατά Χριστὸν εὐσέβεια, ποὺ ἀποτελεῖ ξεκαθαρισμένη ἀπάντηση σὲ ὅλους ἐκείνους ποὺ κατηγοροῦν εὐκαιρῶς - ἀκαιρῶς τὸν Χριστιανισμό γιὰ χρῆση κάθε εἶδους βίας με σκοπὸ τὴν ἐπικράτησή του. Τὸ σημαντικότερο εἶναι ὅτι με τὸ πόνημα αὐτὸ καταδεικνύεται ἡ στήριξη τῆς ὑποστάσεως καὶ τῆς δομῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὸν ἀποστολικὸ Θρόνο τῆς Νέας Ρώμης ἀλλὰ καὶ ὁ ἀρρηκτος δεσμὸς τῆς θυγατρὸς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὴν Μητέρα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

ναγίου Πνεύματος», «Ὁ θεῖος τῆς θειοτάτης ἱερωσύνης κανὼν», «Ὁ ποιμὴν ὁ φιλότεκνος», «Ὁ ἱεροκῆρυξ τοῦ Χριστοῦ τοῖς ἐν γῆ καὶ τοῖς πλέουσιν», «Τὸ Κλέος τῶν Πατέρων», εἶναι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς πὺδ ἀντιπροσωπευτικοὺς χαρακτηρισμοὺς ποὺ ἔχουν κατὰ καιροὺς ἀποδοθεῖ στὸν ἅγιο Νικόλαο τόσο ἀπὸ μελετητὲς τοῦ βίου, τῆς πολιτείας καὶ τῶν θαυματουργιῶν του, ὅσο καὶ ἀπὸ πλῆθος ἱκετῶν του, γιὰ τοὺς ὁποῖους ὁ Ἅγιος ὑπῆρξε «βρίσις θαυμάτων» καὶ «ταχύς εἰς βοήθειαν». Τὸ Κέντρο Μελετῶν Ψαλτικῆς Τέχνης καὶ ὁ Βυζαντινὸς Χορὸς ΤΡΟΠΟΣ με χοράρχη τὸν κ. Κωνσταντῖνο Ἀγγελίδη παρουσιάζει τὸν ψηφιακὸ δίσκο «Τὸ Κλέος τῶν Πατέρων» ἀφιερωμένο στὸ Μικρασιάτη καὶ Οἰκουμενικὸ ἅγιο Νικόλαο.

«Οἷς συναγελάζεις, Νικόλαε, ταῖς ἄνω συναυλαίαις, οἷς συνεκλάμπεις, μεθ' ὧν χορεύεις ἐν πατρὶ Θεῷ, ὅσον ἐφικτόν, ὄρων καὶ ὀρώμενος, καὶ ταῖς περὶ αὐτὸν ἀγγαῖζει λαμπρότησιν».

Ἀνδρέας Κρήτης
«Περὶ τοῦ τρόπου ἐορτασμοῦ
τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου»
ΜΑΡΙΝΕΛΛΑ ΠΟΥΛΥΩΤΗ

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΕΤΑ ΤΑ ΦΩΤΑ

Ἡ ἀδυναμία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἡ δύναμη τοῦ Θεοῦ

(Β' Κορ. 8' 5-15)

Κέντρο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ θεανδρικό Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Κατὰ συνέπεια κέντρο τῆς ζωῆς τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός ἀποτελεῖ γι' αὐτοὺς τὸ πᾶν. Χωρὶς Αὐτὸν τίποτα δὲν ζεῖ καὶ δὲν λειτουργεῖ μέσα στὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ μέσα στὴ ζωὴ τῶν πιστῶν. Ὅλα γίνονται ἐν Χριστῷ καὶ διὰ Χριστοῦ. Ὅλοι ἐλπίζουν στὴν σωτηρία, πού καὶ αὐτὴ πραγματώνεται ἐν τῷ Προσώπῳ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Θεοῦ πού πραγματοποιήθηκε στὸ Πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁ τιμαλφέστερος θησαυρὸς τῶν πιστῶν. Αὐτὸς ὁ πολυτιμότερος θησαυρὸς χαρίστηκε στὰ «ὀστράκινα σκεύη», στὴν ἀδύναμη φύση τῶν ἀνθρώπων. Τὸν ἐμπιστεύθηκε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ στὶς πῆλινες ὑπάρξεις μας. Θαυμαστή ἡ βούληση τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Νὰ ἐμπιστευθεῖ τὸ πολύτιμο στὸν ἀδύναμο.

Δεχόμενος ὁ ἄνθρωπος αὐτὸν τὸν θησαυρὸ τῆς πίστεως στὴν ὀστράκινη ὑπαρξή του παύει νὰ εἶναι ἀδύναμος, ἀποκτᾶ θεία δύναμη καὶ ἐπιτελεῖ διὰ τῆς πίστεως «σημεῖα καὶ τέρατα». Ἐνεργοποιοῦνται, μὲ τὴ χάρι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅλες οἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς, οἱ ὁποῖες συνυπῆρχαν στὸν ἄνθρωπο ὡς θεία δωρεά, ἀλλὰ βρίσκονταν σὲ ἀδράνεια ἐξ αἰτίας τῆς ἀμαρτίας καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐν Χριστῷ ἀνανεοῦται. Ἔτσι τὸ ἀσθενές τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως μεταβάλλεται σὲ ρωμαλαῖο καὶ τὸ ἀδύνατο μεταποιεῖται σὲ δυνατό.

Παραδείγματα δειλῶν καὶ ἀδυνάμων ἀνθρώπων πού μεταποιήθηκαν σὲ «λέοντες, πῦρ πνέοντες» εἶναι οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι. Αὐτοί, πρὶν τὴν ἔλευση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος κατὰ τὴν Πεντηκοστή, ἐμπιστευόμενοι στὶς δυνάμεις τους, καὶ ἀρνητές ἔγιναν καὶ δειλοὶ ἀποδείχθηκαν. Ὅταν ὅμως δέχθηκαν τὴν πυρφόρο Χάρη τοῦ ἁγίου Πνεύματος μεταβλήθηκαν σὲ ισχυ-

Ἄρχιμ. κ. Ἰουστίνου Μπαρδάκα,
Πρωτοσυγκέλλου Ἱ.Μ. Φλωρίνης,
Πρεσβῶν καὶ Ἑορδαίας

ροὺς καὶ γενναίους ἄνδρες, πού διέδωσαν τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος σημειώνει χαρακτηριστικὰ στὴν σημερινὴ ἀποστολικὴ περικοπή, πὼς ἐνῶ εἴμαστε ἀδύναμοι, ὀστράκινοι ἄνθρωποι, σὲ ἐμᾶς τοὺς ἀδύναμους μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεὸς τὸν θησαυρὸ τῆς πίστεως, μεταβάλοντας ἔτσι τὴν ἀδύναμιά μας σὲ δύναμη. Ἐχοντας, λοιπόν, τὴ θαυμαστὴ αὐτὴ δύναμη, συνεχίζει ὁ ἀπόστολος, «ἀπὸ παντοῦ πιεζόμεστε, ἀλλὰ δὲν στεναχωριόμαστε, φτάνουμε σὲ ἀδιέξοδο, ἀλλὰ δὲν ἀπελπίζομαστε, μᾶς καταδιώκουν, ἀλλὰ ὁ Θεὸς δὲν μᾶς ἐγκαταλείπει, πέφτουμε κάτω ἀπὸ τὰ χτυπήματα, ἀλλὰ δὲν χανόμαστε, πάντοτε περιφέρουμε στὸ σῶμα μας τὸν θάνατο τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ, γιὰ νὰ φανερωθεῖ στὸ σῶμα μας ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ» (Β' Κορινθ. 4, 8-10).

Κατὰ συνέπεια δύναμη γιὰ τοὺς πιστοὺς εἶναι ἡ ὑπομονὴ στὶς θλίψεις, στὶς ἀσθένειες, στὶς συκοφαντίες, στοὺς διωγμούς, δύναμη εἶναι ἡ συγχωρητικότητα καὶ ἡ μεγαλοθυμία, δύναμη εἶναι ἡ μέχρι θυσίας ἀγάπη. Μὲ ἄλλα λόγια δύναμη γιὰ τοὺς πιστοὺς εἶναι ἡ μίμηση τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ μετοχὴ τους στὸ θάνατο καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Δύναμη εἶναι τὸ νὰ γίνεῖ ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ζωὴ τους.

Αὐτὴ τὴν σπουδαία πρόταση ζωῆς κάμνει σήμερα στὴν ἀποστολικὴ περικοπὴ ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Νὰ θωρακίσουμε τὰ ὀστράκινα σκεύη μας, τὴν ἀδύναμη φύση μας, μὲ τὸν θησαυρὸ τῆς πίστεως πού δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Καὶ τότε νὰ εἴμαστε σίγουροι πὼς θὰ ζήσουμε καὶ ἐμεῖς τὸ βίωμα τοῦ Ἀποστόλου, ὅτι «πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυνάμυντί με Χριστῷ» (Φιλιπ. 4,13).

Τὸ Στρασβούργο ἐπισκέφθηκαν τὰ μέλη τῆς Σ.Ε. Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων προσκεκλημένοι τῆς Ἑυρωπαϊκῆς Ἐνώσεως (20.10.08).

Ὁ Σεβ. Νικαίας κ. Ἀλέξιος μὲ τοὺς νέους σπουδαστές πού εἰσήχθησαν ἐφέτος στὰ ΑΕΙ κατὰ τὴν πανηγυρικὴ ἐκδήλωση γιὰ τὴν 28ῆ Ὀκτωβρίου στὸ Πνευματικὸ Κέντρο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως (28.10.08).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὶς ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις γιὰ τὴν ἐορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἀκινδύνου στὸν Μέριχα τῆς Κύθνου (2.11.08).

Στιγμιότυπο ἀπὸ τὴν πανήγυρι τῆς Ἀνακομιδῆς τῶν Ἱ. Λειψάνων τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου στὸν Ἱ.Ν. τοῦ Ἁγ. Γεωργίου Καρέα (3.11.08).

Ὁ Μακαριώτατος μὲ τοὺς Σεβ. Μεσογαίας καὶ Γόρτυνος κατὰ τὴν τελετὴ ὑποδοχῆς τῶν νέων σπουδαστῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν (11.11.08).

Ἡ πρώτη ἀπονομὴ πτυχίων στοὺς ἀποφοίτους τῆς Ἀνωτ. Ἐκκλ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (νέων καὶ ἐξομοιωθέντων) παρουσία τῶν Σεβ. Σύρου καὶ Μεσογαίας καὶ τοῦ Θεοφ. Θερμοπυλῶν (25.10.08).